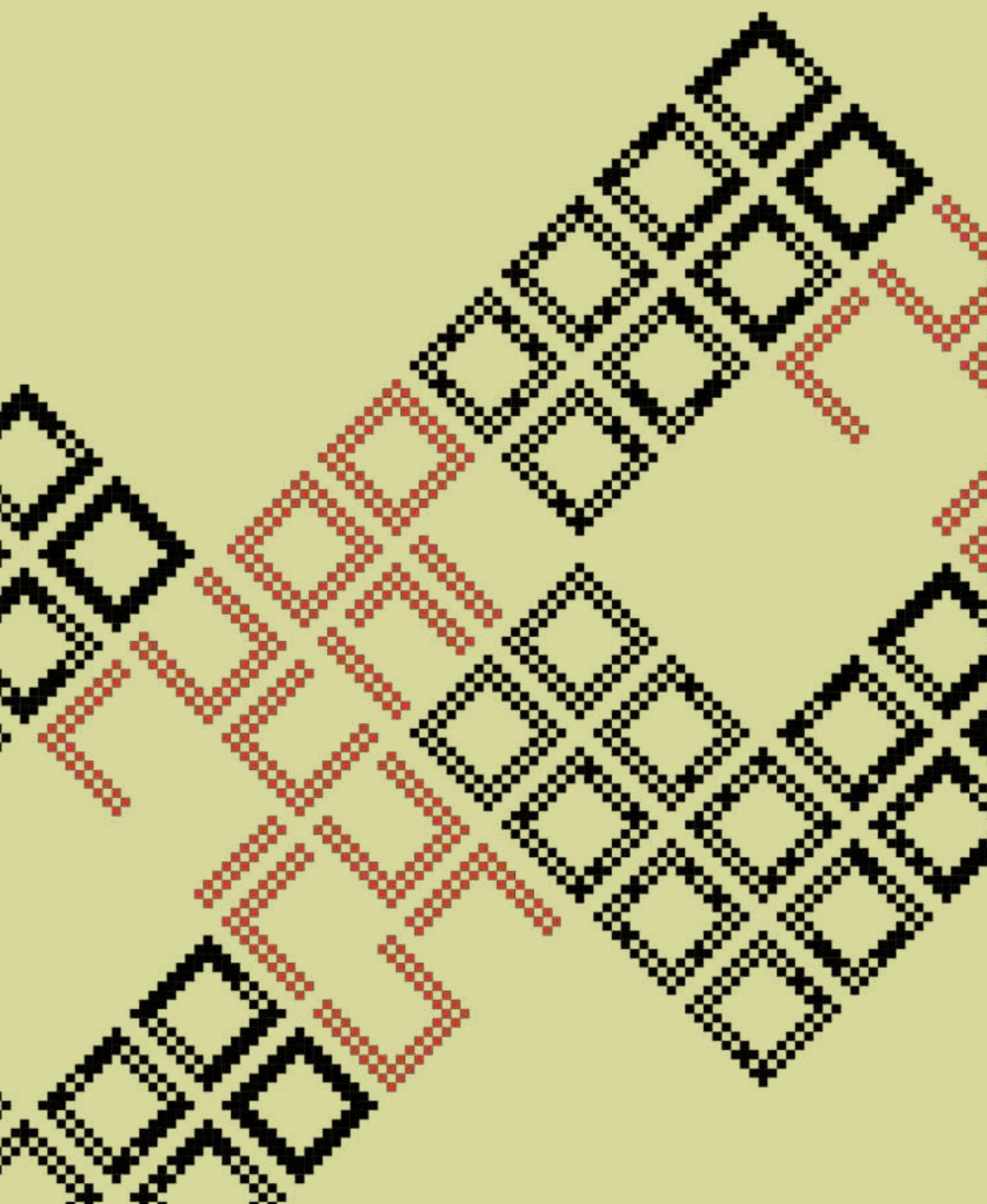

Ruralno planiranje i aktiviranje kulturne baštine

Rural Planning and Activating Cultural Heritage

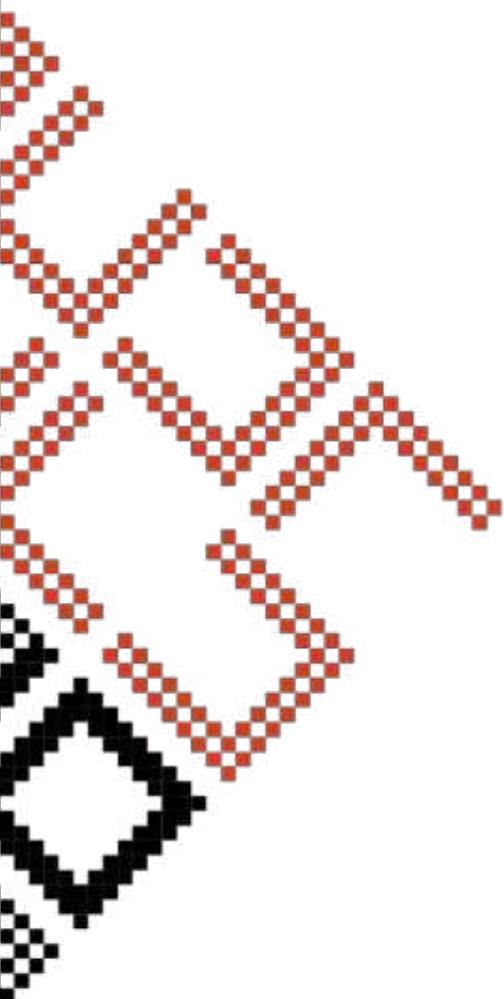

Ruralno planiranje

Odabrani studentski radovi
3. godine sveučilišnog prijediplomskog studija
Arhitekture i urbanizma
Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Rural Planning

Selected Student Projects
3rd Year of the Undergraduate University Program in
Architecture and Urbanism
Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek
J. J. Strossmayer University of Osijek

Lipanj, 2025. / June, 2025

Impresum

Izdavač:

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Institut za turizam, Zagreb

Urednice:

izv. prof. dr. sc. Jasenka Kranjčević
prof. dr. sc. Dina Stober
Nikolina Raguž-Lučić, mag. ing. arch.

Recenzentica:

izv. prof. dr. sc. Sanja Lončar-Vicković

Tehnička urednica i grafičko oblikovanje:

Nikolina Raguž-Lučić, mag. ing. arch.

ISBN - Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
978-953-6962-70-9

ISBN - Institut za turizam, Zagreb
978-953-6145-52-2

Zagreb, 2025.

Naklada: e - knjiga

**Izrada publikacije je financirana projektom
Aktiviranje kulturne baštine u turizmu Hrvatske - AKULTUR**

Impresum

Publisher:

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek
Institute for Tourism, Zagreb

Editors:

Assoc. Prof. Jasenka Kranjčević
Prof. Dina Štober
Nikolina Raguž-Lučić, M. Arch.

Reviewer:

Assoc. Prof. Sanja Lončar-Vicković

Technical Editor & Graphic Design:

Nikolina Raguž-Lučić, M. Arch.

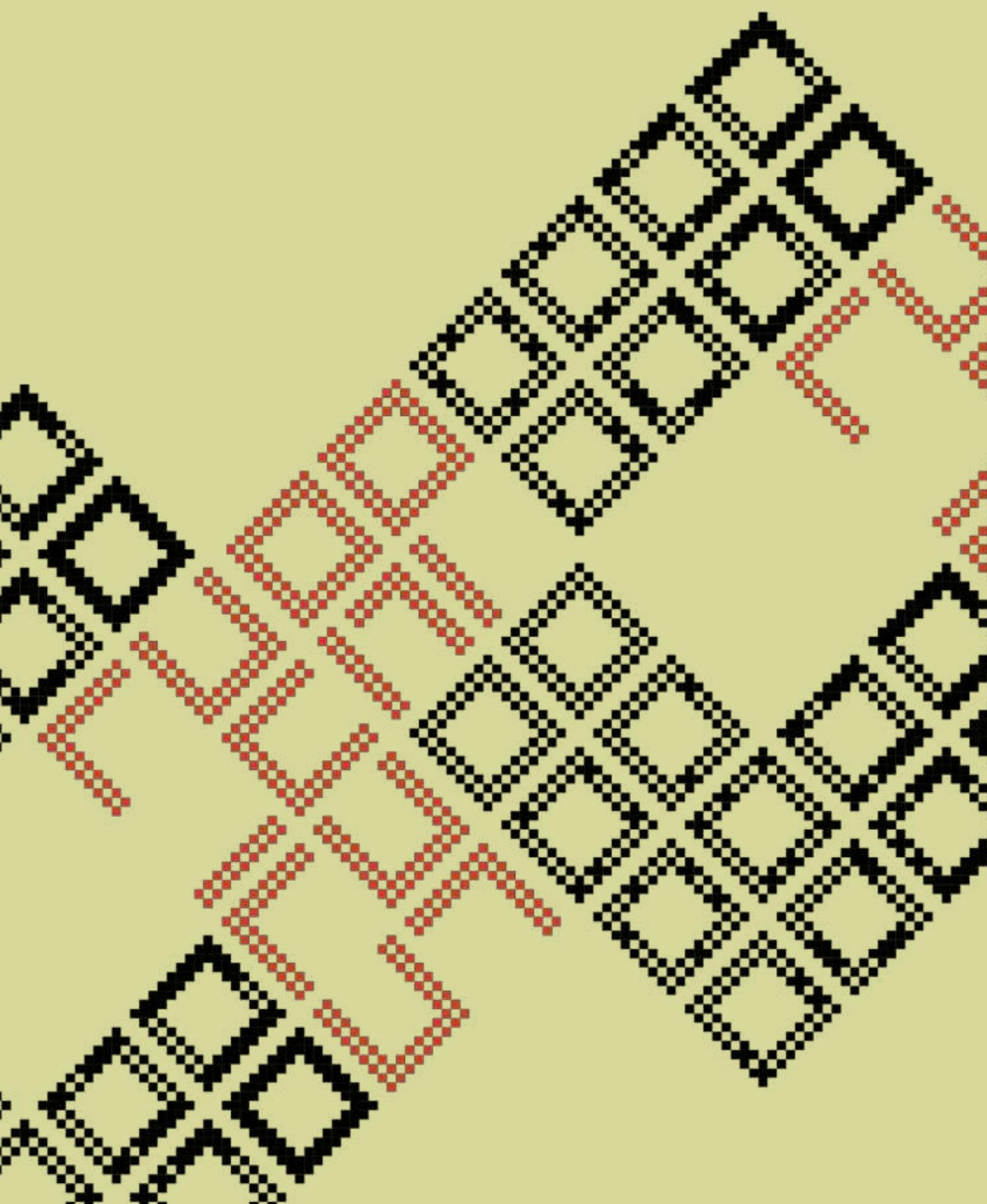
ISBN - Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek
978-953-6962-70-9

ISBN - Institute for Tourism, Zagreb
978-953-6145-52-2

Zagreb, 2025

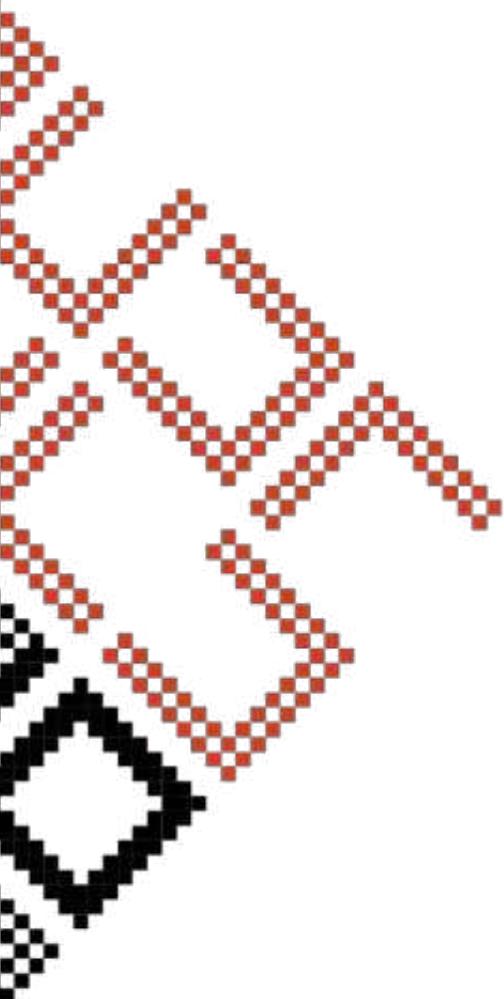
Edition: e - book

**The publication was funded by the project
Activating Cultural Heritage in Croatian Tourism – AKULTUR**

Ruralno planiranje i aktiviranje kulturne baštine

Rural Planning and Activating Cultural Heritage

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradjevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek

institut za turizam

Institute for tourism

Sadržaj

Predgovor	10
Aktiviranje kulturne baštine u turizmu Hrvatske - AKULTUR	12
Ruralno planiranje	14
Hodogram događanja i aktivnosti	16
Brođanci	18
Odabrani studentski radovi	21
Zaključak	86

Table of contents

Preface	11
Activating Cultural Heritage in Croatian Tourism – AKULTUR	13
Rural Planning	15
Event Timeline and Activities	17
Brođanci	19
Selected Student Projects	21
Conclusion	87

Predgovor

Srećko Vuković, načelnik općine Bizovac

S velikim ponosom, zahvalnošću i zadovoljstvom ističem kako je moja inicijativa, predložena izv. prof. dr. sc. Jasenki Kranjčević tijekom 50. Olimpijade starih sportova u Brođancima (25. kolovoza 2024.), urodila plodom te predstavlja značajan korak u očuvanju i promociji tradicijskih igara i sportova.

Na panel-raspravi održanoj 23. kolovoza 2024. u Bizovcu, na temu uloge tradicijskih igara i sportova u kreiranju turističkih destinacija i održivom razvoju lokalnih zajednica, istaknut je interes Općine Bizovac za uređenje stadiona u Brođancima s ciljem stvaranja Centra tradicijskih igara i sportova. Ova ideja potaknula je nastavnike s Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek da svojim studentima postave izazovno pitanje: kako osmislit prostor za održavanje tradicijskih sportova i igara unutar cijelog naselja Brođanci?

Tijekom terenske nastave iz kolegija Ruralno planiranje, održane 9. listopada 2024. u Brođancima, studenti su imali priliku upoznati se s izazovima uređenja i modernizacije šireg prostora olimpijskog borilišta za ovu jedinstvenu manifestaciju koja već pedeset godina čuva tradiciju. Bio je to trenutak kada su studenti po prvi put izravno susreli tradicijske igre i sportove te kroz temeljito istraživanje pokazali iznimnu sposobnost razumijevanja njihove kulturne i povijesne vrijednosti.

Prateći njihove prezentacije, ostao sam impresioniran načinom na koji su studenti treće godine prijediplomskog studija Arhitektura i urbanizam Građevinskog i arhitektonskog fakulteta u Osijeku priхватili izazov, donoseći izuzetno zanimljiva i inovativna rješenja. Svaka grupa studenata izradila je prijedloge koji povezuju tradicijske sportove s lokalnom kulturnom baštinom, tradicijskom gradnjom, demografijom i gospodarskim aspektima. Svaka grupa ponudila je kreativna i moderna rješenja koja ne samo da poštuju povijest, već nude i nove modele za očuvanje i revitalizaciju tradicijskih sportova.

Na kraju, želim izraziti duboku zahvalnost svim profesorima i studentima koji su svojim radom i posvećenošću pridonijeli ovom važnom projektu. Vaša predanost, kreativnost i inovativnost od neprocjenjive su važnosti za daljnji razvoj Olimpijade starih sportova u Brođancima, kao i za očuvanje naše bogate kulturne baštine. Vaš trud ulijeva nam nadu u svjetlu budućnost tradicijskih sportova, a zajedničkim naporima činimo ovaj projekt još snažnijim i značajnijim za naše društvo.

Preface

Srećko Vuković, the mayor of the municipality Bizovac

It is with great pride, gratitude, and satisfaction that I highlight the successful realization of my initiative, which I first proposed to Assoc. Prof. Jasenka Kranjčević during the 50th Olimpic Traditional Sports in Brođanci, held on August 25, 2024. This initiative has not only borne fruit but also represents a pivotal step forward in the preservation and promotion of traditional games and sports.

The idea gained further momentum during the panel discussion on August 23, 2024, in Bizovac, which focused on the role of traditional games and sports in shaping tourist destinations and fostering sustainable development within local communities. During this event, the Municipality of Bizovac expressed a strong interest in developing a stadium in Brođanci to serve as the hub for a Center for Traditional Games and Sports. This vision sparked the imagination of faculty members at the Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek, who, in turn, presented their students with a compelling challenge: How can space be designed to accommodate traditional sports and games across the entire settlement of Brođanci?

As part of the Rural Planning course, students had the opportunity to engage directly with this challenge during fieldwork conducted on October 9, 2024, in Brođanci. Here, they explored the complex task of designing and modernizing the broader Olympic competition area, a site that has preserved the tradition of traditional sports for fifty years. This fieldwork marked the first time students encountered traditional games and sports in a tangible context. Through meticulous research and analysis, they exhibited an exceptional understanding of the cultural and historical significance of these activities.

I was profoundly impressed by the creativity and innovation demonstrated by the third-year undergraduate students in Architecture and Urban Planning at the Faculty of Civil Engineering and Architecture in Osijek. Each student group delivered unique and thought-provoking proposals that integrated traditional sports with local cultural heritage, architectural traditions, demographic considerations, and economic factors. Their solutions not only honored historical legacy but also introduced modern models for the preservation and revitalization of traditional sports.

In closing, I would like to extend my heartfelt thanks to all the professors and students who contributed to this significant project with their dedication, ingenuity, and hard work. Your commitment is invaluable to the ongoing development of the Olympic Traditional Sports in Brođanci, as well as to the preservation of our rich cultural heritage. Your efforts inspire hope for a bright future for traditional sports, and through our collective endeavor, we are fortifying this project, making it ever more meaningful and impactful for our society.

Aktiviranje kulturne baštine u turizmu Hrvatske - AKULTUR

Mnoge destinacije kontinentalne Hrvatske, bez obzira na stupanj turističke razvijenosti, posjeduju bogatu kulturnu baštinu koja nije dovoljno prepoznata, osviještena ni aktivirana – osobito u ruralnim područjima. Ključno je zapitati se jesu li različiti sektori, institucije na svim razinama te brojni dionici dovoljno svjesni vrijednosti kulturne baštine, ali i kako je mogu aktivirati i integrirati u svakodnevni život. Inspiraciju za njezino oživljavanje nalazimo u suvremenim teorijama i praksama revitalizacije kulturne baštine te razvoja kulturnog i kreativnog turizma. Mnogi relevantni dokumenti ističu baštinu kao ključan resurs za održivi razvoj.

No, kako bi se ona uistinu aktivirala, potrebno je ne samo identificirati njezine elemente već i razviti obrazovne programe za različite stuke – od agronoma, liječnika i kineziologa do antropologa, etnologa, povjesničara umjetnosti, arhitekata i urbanista.

Kako bi se smanjio jaz između etabliranih turističkih atrakcija i potencijalnih resursa u slabije razvijenim destinacijama, baštinu je nužno prepoznati, osvijestiti i integrirati u svakodnevni život, omogućujući joj da se živi.

Jedan od inovativnih pristupa povezivanja nematerijalne i materijalne baštine, tradicijskih sportskih igara i uređenja prostora za njihovo održavanje prikazat će studenti treće godine preddiplomskog studija Arhitekture i urbanizma na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. U okviru kolegija Ruralno planiranje, studenti su dobili zadatku aktivirati kulturnu baštinu sela Brođanci. Primjenom metode akcijskog istraživanja analizirali su prostor i baštinu sela – od povijesnog razvoja i demografskih trendova do prirodnih resursa i prometne infrastrukture. Uključivanjem lokalne zajednice, korištenjem primjera dobre prakse i osmišljavanjem inovativnih rješenja, ponudili su prostorne koncepte koji zadovoljavaju potrebe lokalnog stanovništva, ali i potencijalnog turističkog razvoja.

Ovaj projekt ne samo da može unaprijediti znanstvene spoznaje o razvoju kulturnog turizma kroz akcijsko istraživanje, već može i pridonijeti razvoju kapaciteta lokalnih dionika za održivi turizam. Aktivacijom turističke baštine u destinacijama različitog stupnja razvijenosti povećat će se otpornost lokalnih zajednica te potaknuti njihov socio-ekonomski i kulturni oporavak.

Activating Cultural Heritage in Croatian Tourism - AKULTUR

Many destinations in continental Croatia, regardless of their level of tourism development, possess a rich cultural heritage that is not sufficiently recognized, acknowledged, or activated—particularly in rural areas. It is crucial to ask whether various sectors, institutions at all levels, and numerous stakeholders are adequately aware of the value of cultural heritage and, moreover, how it can be activated and integrated into everyday life. Inspiration for its revitalization can be found in contemporary theories and practices of cultural heritage revitalization, as well as in the development of cultural and creative tourism. Many relevant strategic documents highlight cultural heritage as a key resource for sustainable development.

However, in order to truly activate cultural heritage, it is not enough to merely identify its elements; it is also necessary to develop educational programs tailored to various professions—from agronomists, doctors, and kinesiologists to anthropologists, ethnologists, art historians, architects, and urban planners. Only through the synergy of different professional disciplines can long-term preservation and valorization of cultural heritage be achieved.

To reduce the gap between established tourist attractions and the potential resources in less-developed destinations, it is essential to not only recognize cultural heritage but also raise awareness about it and integrate it into the daily lives of local communities. This allows it to become a living part of identity and development, thereby contributing to sustainable tourism.

One innovative approach to connecting intangible and tangible heritage, traditional sports games, and the design of spaces for their preservation will be presented by third-year undergraduate students of Architecture and Urban Planning at the Faculty of Civil Engineering and Architecture at the University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek. Within the Rural Planning course, students were tasked with activating the cultural heritage of the village of Brođanci. Using the action research method, they analyzed the space and heritage of the village, from historical development and demographic trends to natural resources and transportation infrastructure. By involving the local community, using examples of best practices, and developing innovative solutions, they proposed spatial concepts that meet the needs of the local population while also offering opportunities for potential tourism development.

This project not only has the potential to enhance academic understanding of cultural tourism development through action research but also contributes to building the capacity of local stakeholders for sustainable tourism. By activating cultural heritage in destinations with varying levels of development, the resilience of local communities will increase, and their socio-economic and cultural recovery will be stimulated, creating a foundation for long-term sustainability and prosperity.

Ruralno planiranje

Cilj kolegija Ruralno planiranje je upoznati studente s prostornim, funkcionalnim i društvenim značajkama ruralnih naselja. Studenti se upoznaju s različitim fizičkim uzorcima ruralnih naselja i uzrocima i posljedicama suvremenih promjena na primjerima iz regionalnog obuhvata.

Sadržaj kolegija

Obrazloženje pojma ruralno planiranje u kontekstu prostornog planiranja. Vrednovanje kulturnog krajolika. Otvoreni prostori i ruralna naselja, funkcije u ruralnom prostoru. Proces urbanizacije u ruralnim prostorima, ruralni uzorci – naselje, selo, pustara, ruralno gospodarstvo – primjeri iz regije. Sektorski interesi u ruralnom prostoru: poljoprivreda, šumarstvo, vodoprivreda, promet, kultura, turizam. Suvremeni trendovi u razvoju ruralnog prostora, socioekonomiske, prostorne, funkcionalne i vizualne promjene. Suvremena ruralna kuća.

Ishodi kolegija

- Nabrojati i interpretirati vrijednosti kulturnog krajolika.
- Identificirati i opisati različite tipologije ruralnih naselja.
- Objasniti načela organizacije ruralnog naselja.
- Identificirati uzroke i posljedice u suvremenim promjenama ruralnog naselja.

Zadatak 2024/2025

Prijedlog urbanističkog plana razvoja ugostiteljsko-turističke zone Brođanci za unaprjeđenje prostora za Olimpijadu starih sportova u Brođancima.

Tekstualni opis sela i analize:

demografskih podataka
prometnog položaja
namjene i načina korištenja
poljoprivrednog krajolika

Urbanističko i arhitektonsko rješenje ugostiteljsko-turističke zone Brođanci:

SWOT analiza
Problemska karta
Idejno rješenje ugostiteljsko-turističke zone
(tlocrt, presjeci, pročelja, 3D vizualizacija, razrada detalja)

Rural Planning

The Rural Planning course aims to familiarise students with rural settlements' spatial, functional, and social characteristics. Students explore various physical patterns of rural settlements and the causes and consequences of contemporary changes through examples from the regional context.

Course Content

Explanation of the concept of rural planning in the context of spatial planning. Evaluation of cultural landscapes. Open spaces and rural settlements, functions in rural areas. The process of urbanisation in rural spaces, rural patterns – settlements, villages, pustara (deserted village), rural economy – regional examples. Sectoral interests in rural areas: agriculture, forestry, water management, transportation, culture, tourism. Contemporary trends in rural development: socio-economic, spatial, functional, and visual changes. The modern rural house

Learning Outcomes

- List and interpret the values of cultural landscapes
- Identify and describe different typologies of rural settlements
- Explain the principles of rural settlement organisation
- Identify the causes and consequences of contemporary changes in rural settlements

Task 2024/2025

Urban design proposal for the development of the Brođanci service and tourism zone to improve the space for the Traditional Sports Olympics in Brođanci.

Textual description of the village and analysis of:

demographic data
traffic position
land use and
use of the agricultural landscape

Urban and architectural solution for the Brođanci hospitality and tourism zone:

SWOT analysis
Problem map
Conceptual solution for the service and tourism zone
(floor plan, sections, facades, 3D visualization, elaboration of details)

Hodogram i zadatak

8.10.2024.

anketa o Tradicijskim sportovima i igrama

9.10.2024. terenska nastava

Brođanci - igrališta starih sportova, domaćin načelnik općine Bizovac Srećko Vuković
Habjanovci – posjet etno kući Caterine Novoselić

30.11.2024.

GRAFOS izložba 30 godina djelovanja Hrvatske sekcije ECOVAST-a (Europsko vijeće za sela i male gradove)

4.12.2024.

online predavanje doc.art. Dinka Peračića iz Splita „Uređenje prostora sajma u Benkovcu“.

28.1.2025. prezentacija odabranih studentskih radova

Gosti kritičari:

prof. dr. sc. Hrvoje Krstić, dekan Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek

Mirela Ravas, Ministarstvo kulture i medija, Konzervatorski odjel, Osijek

Srećko Vuković, načelnik općine Bizovac

Ruralno planiranje

akademска година 2024./2025.

Voditeljica grupe A:

prof. dr. sc. Dina Stober

Studenti:

Dora Đurišić, Antea Kovač i Karla Koletić

Ana Gašo, Marina Barić, Ela Đuretek i Karla Jureta

Roko Brcko, Nika Heljman i Petra Dropulić

David Hanžek, Sven Fuis i Nina Aliaj

Iva Knežević, Lara Kostanjčar, Vedran Koren i Nika Grgić

Marko Ćurković, Iskra Kopić, Ema Kralj i Iva Čorak

Voditeljica grupe B:

Nikolina Raguž-Lučić, mag. ing. arch.

Studenti:

Lucija Lemac, Luka Vidaković, Timon Blaž Zečević

Petra Lipić, Anabela Sabol, Franko Puljić

Vjekoslav Lulić, Niko Šarić, Jakov Teskera

Ana Marić, Leon Lipovac, Gabriela Pavić

Bernarda Mijošek, Mia Radić, Ana Lukic

Marta Petek, Ante Vulin, Luka Radmilović

Ivona Plavčić, Jana Plazanić, Ana Šapina

Karmela Posavac, Dora Sudar, Dora Vuletić

Event Timeline and Activities

8.10.2024

survey on Traditional sports and games

9.10.2024 field trip

Brođanci - playgrounds of the traditional sports, hosted by the mayor of Bizovac Municipality Srećko Vuković

Habjanovci - visit to the ethno house of Caterina Novoselić

30.11.2024

GRAFOS exhibition 30 years of activity of the Croatian section of ECOVAST (European Council for Villages and Small Towns)

4.12.2024

online lecture by Assoc. Prof. Dinko Peračić from Split "Design of the fair building in Benkovac".

28.1.2025 presentation of selected student works

Guest critics:

Prof. Hrvoje Krstić, dean of the Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek
Mirela Ravas, Ministry of Culture and Media, Conservation Department, Osijek
Srećko Vuković, mayor of Bizovac Municipality

Rural Planning

Academic Year 2024/2025

Course Coordinator for the group A:

Prof. Dina Stober

Students:

Dora Đurišić, Antea Kovač, Karla Koletić

Ana Gašo, Marina Barić, Ela Đuretek, Karla Jureta

Roko Brcko, Nika Heljman, Petra Dropulić

David Hanžek, Sven Fuis, Nina Aliaj

Iva Knežević, Lara Kostanjčar, Vedran Korenij, Nika Grgić

Marko Ćurković, Iskra Kopić, Ema Kralj, Iva Čorak

Course Coordinator for the group B:

Nikolina Raguž-Lučić, M. Arch.

Students:

Lucija Lemac, Luka Vidaković, Timon Blaž Zečević

Petra Lipić, Anabela Sabol, Franko Puljić

Vjekoslav Lulić, Niko Šarić, Jakov Teskera

Ana Marić, Leon Lipovac, Gabriela Pavić

Bernarda Mijošek, Mia Radić, Ana Lukić

Marta Petek, Ante Vulin, Luka Radmilović

Ivona Plavčić, Jana Plazanić, Ana Šapina

Karmela Posavac, Dora Sudar, Dora Vučetić

Brođanci

Brođanci su naselje u južnom dijelu općine Bizovac u Osječko-baranjskoj županiji. Brođanci su udaljeni od Bizovca 5 km a od Osijeka cca 30 km.

Brođanci su najpoznatiji po Olimpijadi starih sportova koja je osnovana 25. veljače 1973. godine kao sportska i kulturna manifestacija s ciljem očuvanja i njegovanja narodnog blaga i narodne baštine ovoga kraja. U Brođancima se, svake zadnje nedjelje u kolovozu, održava natjecanje u raznovrsnim starinskim sportovima kojima su se zabavljali pastiri čuvajući stada, poljodjelci u predahu i djeca u igri. To su sportovi kojima su nekoć mladići pokušavali zadržati svoje izabranice ili se natjecali s mladićima iz susjednog sela. Danas, pak, sportske discipline poput kandžijanje, tokač potezanje konopa, bacanja kamena s ramena, gađanja potkova ili trčanja u vrećama nemaju ozbiljan natjecateljski karakter, ali osiguravaju sjajnu zabavu kako sudionicima tako i navijačima gotovo četiri desetljeća.

Godine 2024. održana je 50. Olimpijada starih sportova.

Brođanci su jedno od najuređenijih i komunalno najopremljenijih mesta kako nekadašnje Općine Valpovo tako i sadašnje Općine Bizovac.

Brodanci is a village located in the southern part of the Bizovac Municipality in Osijek-Baranja County. It is situated approximately 5 km from Bizovac and around 30 km from Osijek.

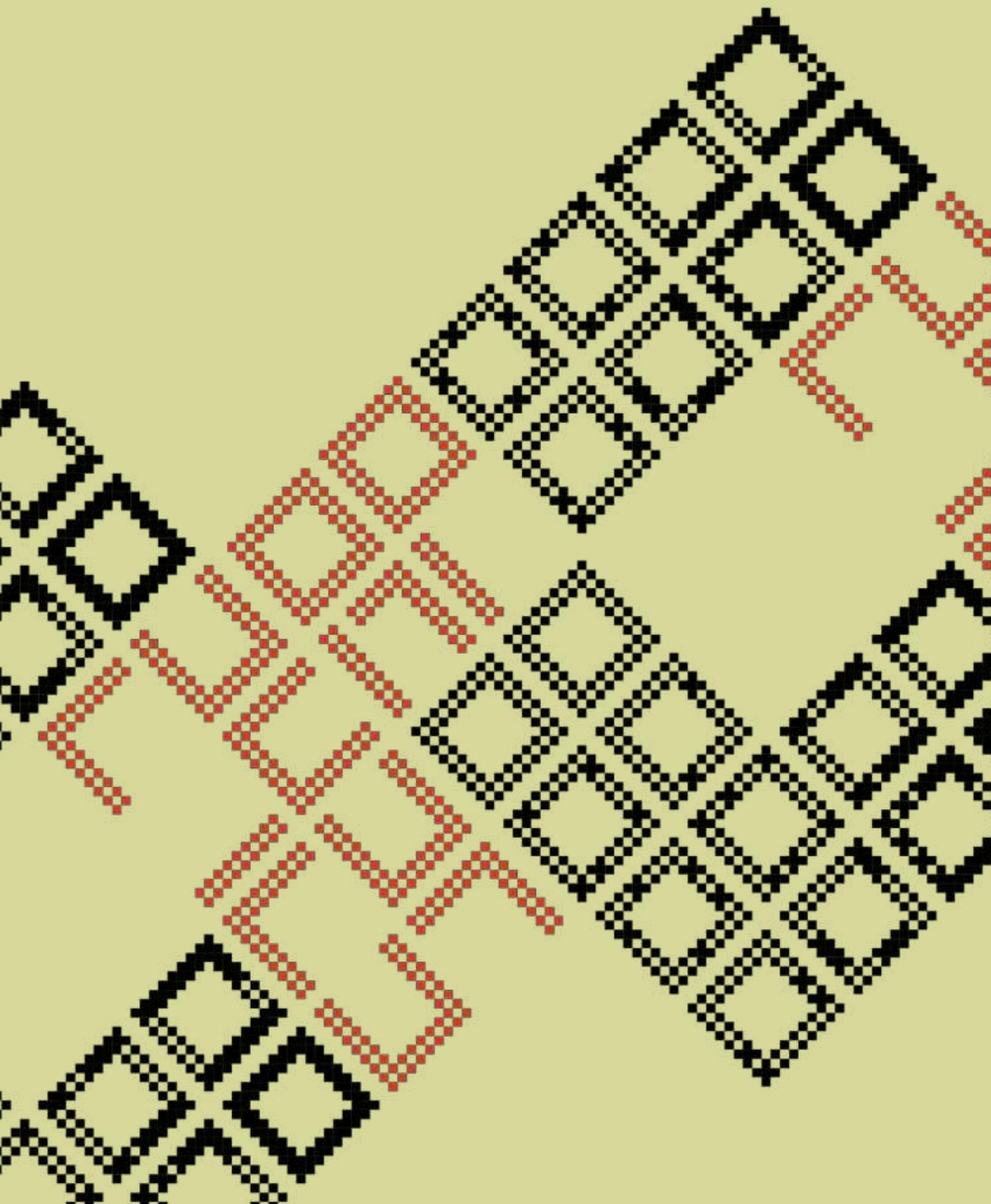
Brodanci is best known for the Olimpic Traditional Sports, established on February 25, 1973, as a sports and cultural event to preserve and celebrate the region's folk heritage and traditions. Every last Sunday in August, the village hosts competitions in various traditional sports once played by shepherds tending their flocks, farmers during their breaks, and children at play. These were also games where young men once tried to impress their chosen ones or compete with peers from neighbouring villages.

Today, disciplines such as whip cracking (kandžjanje), log chopping (tokač), tug-of-war, stone throwing, horseshoe tossing, and sack races no longer have a serious competitive character, but they continue to provide great entertainment for both participants and spectators.

In 2024, Brodanci celebrated the 50th edition of the Olimpic Traditional Sport.

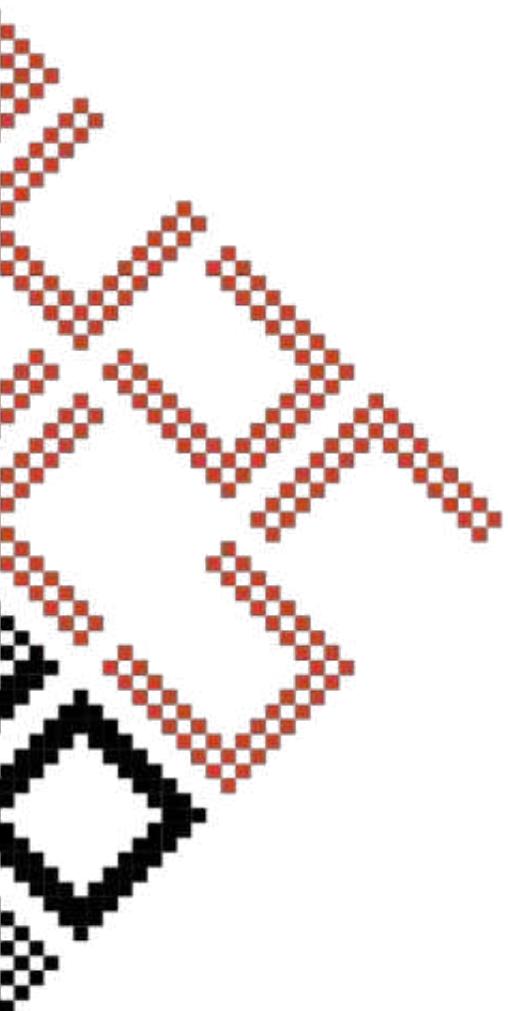
Brodanci is also one of the most well-maintained and municipally developed settlements, both in the former Valpovo Municipality and within the present-day Bizovac Municipality.

Odabrani studentski radovi

Selected student projects

Lucija Lemac
Luka Vidaković
Timon Blaž Zečević

NOSITELJICA KOLEGIJA: doc. dr. sc. JASENKA KRANJIČEVIĆ mag.ing.arch.
ASISTENTICA: NIKOLINA RAGUZ-LUCIĆ mag.ing.arch.

RURALNI RESTART

LUCIJA LEMAC
LUKA VIDAKOVIĆ
TIMON BLAZ ZECEVIC

B R O D A N C I

GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Naselje Brođanci nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji istočno od grada Osijeka zauzimajući površinu od 22,9 km². Pripada općini Bizovac kao još nekolicina naselja poput istoimenog mesta Bizovac te Cerovac, Cret Bizovački, Habjanovci, Novaki Bizovački, Samatovci i Selci. Brođanci su planski izgrađeni polovicom 19.st. te smješteni su na 89 metara nadmorske visine, prostoru plodnih nizina karakterističnima za istočnu Hrvatsku. U neposrednoj blizini smještena je močvara koja je kroz povijest imala ključnu ulogu u omogućavanju razvoja poljoprivrednog gospodarstva, uzgoj žitarica, povrća, voća, stoke. Iako je u prošlosti prometna povezanost naselja bila slaba, a komunikacija s ostalim mjestima rijetka, sada je položaj Brođanaca karakteriziran blizinom jednim od većih regionalnih cestovnih pravaca kroz područje Slavonije zvanim Europski pravac E73 koji povezuje Mađarsku, Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu.

STANOVNIŠTVO

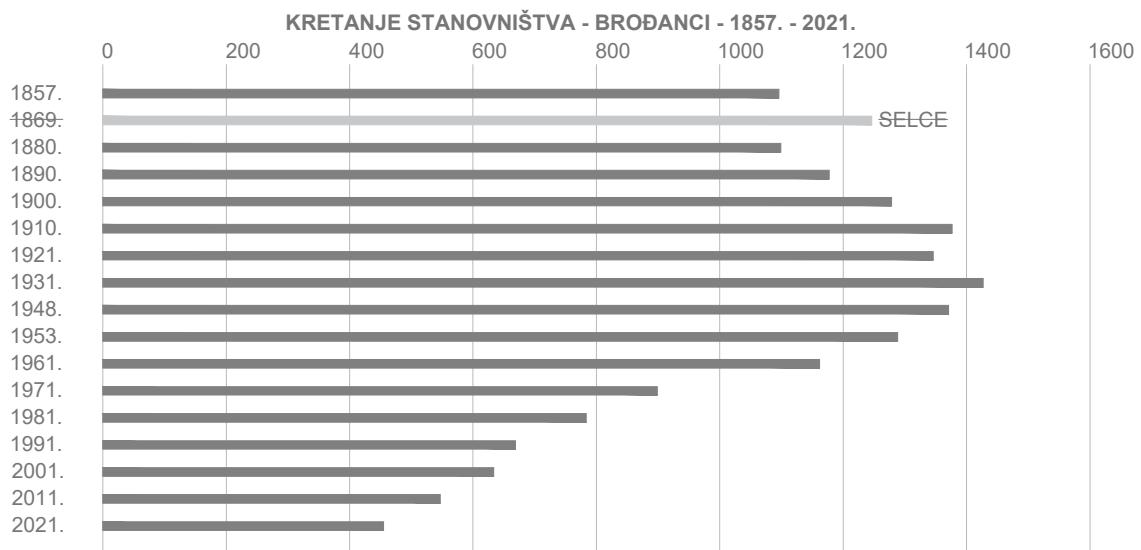
Kretanje broja stanovnika bilježi se od 1857. godine. Najveći broj stanovnika zabilježen je 1931. godine koji iznosi 1 429 dok idućih godina broj stanovnika opada. Sudeći po zadnjem popisu stanovništva obavljenom 2021. godine, u Brođancima je ukupno 454 stanovnika čineći pritom gustoću od samo 20 stanovnika po kvadratnom kilometru. Time je ono 4. po naseljenosti u općini Bizovac.

FIZIČKI OPIS NASELJA

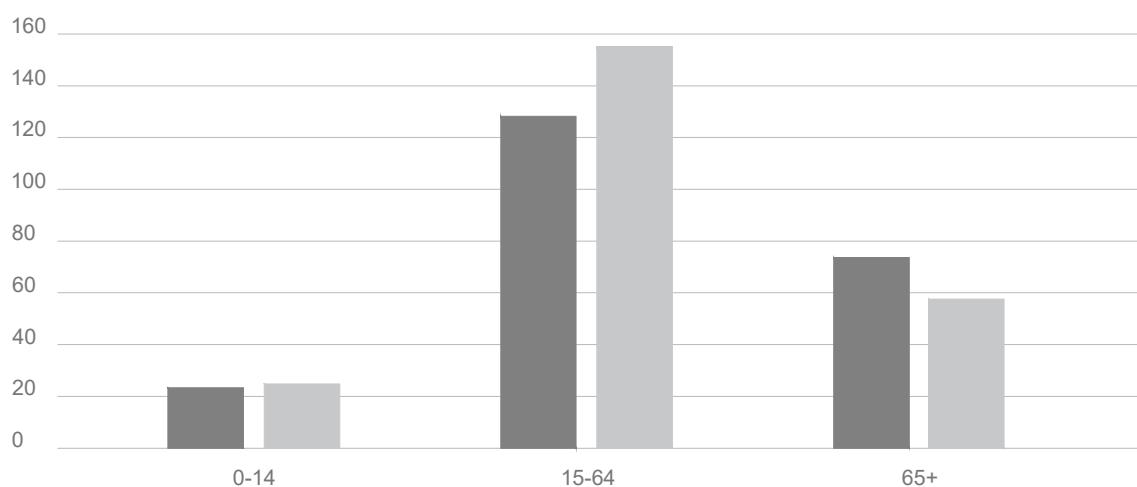
Linijski raspored naseljenih jedinica predodređen je dvjema glavnim cestama definirajući vidno četiri dijela Brođanaca. Školska se ulica proteže istočnim smjerom do naselja Habjanovci dok se zapadnim dijelom nadovezuje Brkićeva ulica. Na samome kraju spomenute ulice postoji predviđeno mjesto za godišnje igre pod nazivom Olimpijada starih sportova. U glavnom dijelu koji tvore Školska ulica, ulica Slavka Vidakovića, Trg i ulica braće Radića nalazi se Područna škola Brođanci uz pripadajuće dječje i nogometno igralište u blizini. Uz navedene društvene i javne objekte na ključnim prometnicama nalazi se i ambulanta opće medicine, društveni domovi, poštarski ured, dobrovoljno vatrogasno društvo i župna crkva. Izgradnja kuća u jednom nizu s obje strane ceste osiguravala je efikasniju raspodjelu zemljišta ostavljajući dovoljno prostora za vlastiti uzgoj voća, povrća i slično.

ZANIMLJIVOSTI

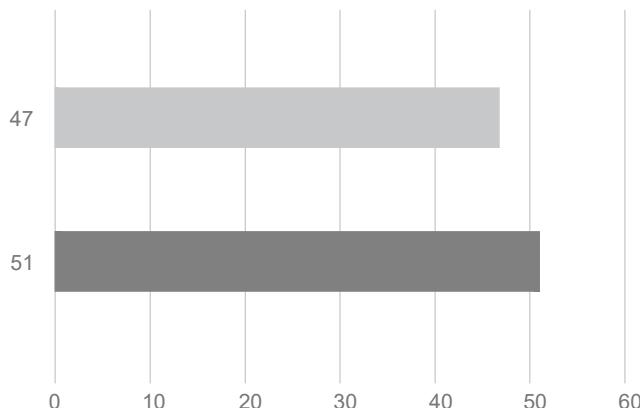
Brođanci su najpoznatiji po svojim godišnjim igrama "Olimpijada starih sportova" koje datiraju od 25. veljače 1973. Održavaju se svake zadnje nedjelje u kolovozu na kojima se okupi više od 500 sudionika i gledatelja. Uz brojne likovne radionice za djecu, izložbe etnoloških sadržaja, pripreme tradicionalne hrane, nastupa društvenih zajednica, događa se i svečani mimohod prije svečanog otvaranja olimpijade. Natječe se u ukupno 22 stare igre kao što su banga, čočak, šinter, ringlanje, čula, kozana, piriz-pala, sikirica, bočanje, skakanje na mješinu, bacanje kamenja, potezanje mosora, nožičanje, potezanje konopa, kandžijanje, penjanje na drvo, tokač, vranići, utrke na štulama, gađanje strijelom, utrke u vreći i utrke šinjama.

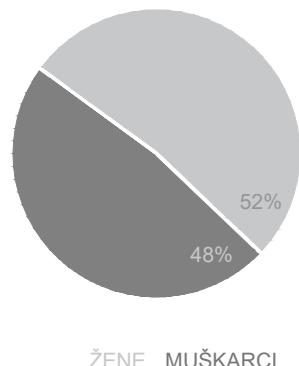
STANOVNOSTVO PO STAROSNIM SKUPINAMA

PROSJEČNA STAROST

ODNOS ŽENA I MUŠKARACA

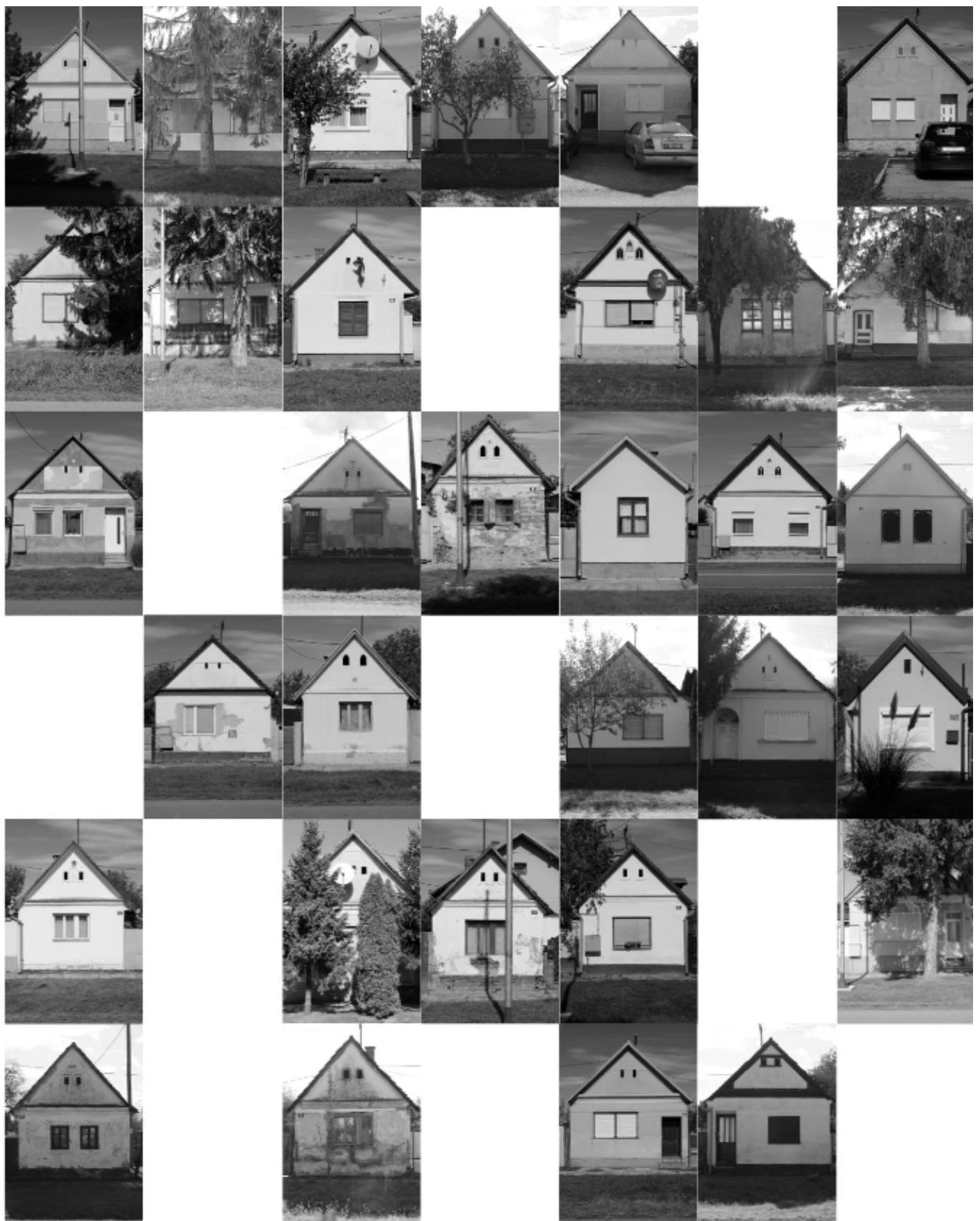

DEMOGRAFIJA

Od ukupnog broja stanovnika koji iznosi 454, udio muškaraca čini 51,9%, a žena 48,1%. Prosječna starost žena iznosi 47 godina dok kod muškaraca je 51. Najveći udio stanovništva čini starosna skupina od 15 do 64 godine s 59,7%. Dobna skupina starijih od 65 godina čini 29,7% stanovništva, a dobna skupina od 0 do 14 godina zauzima samo 10,6% ukupnog stanovništva.

Od 1857. do 1910. godine broj stanovnika se penje (uz izuzetak 1869. godine kada popis uključuje i stanovnike Brođanaca i Selaca) s prosječnim porastom od 1 213 stanovnika. Nakon 1931. godine do danas, stanovništvo doživljava pad s prosjekom od 923. Najviše stanovnika bilo je zabilježeno 1931. godine kada je bilo ukupno 1 429 stanovništva.

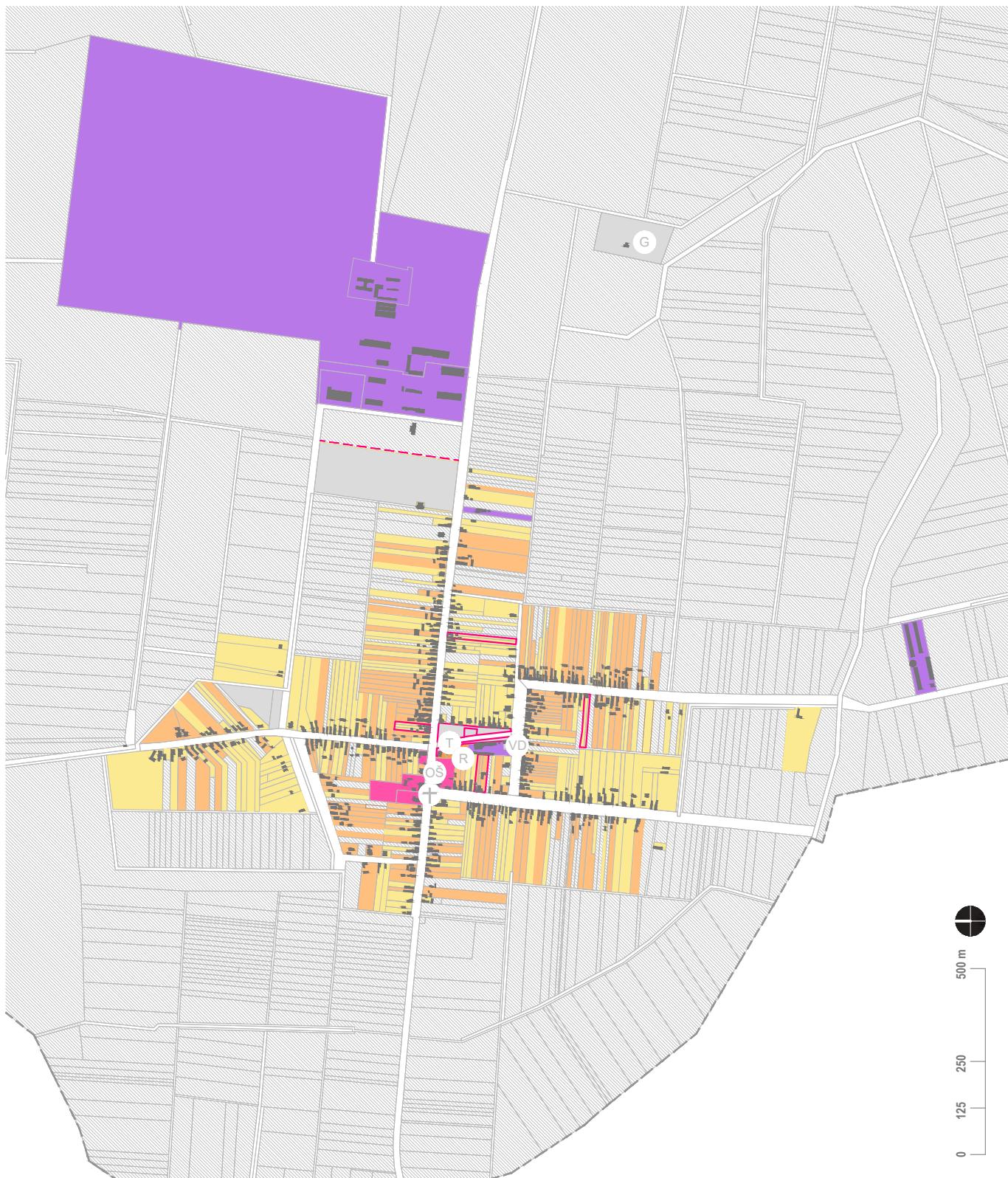

INFRASTRUKTURA

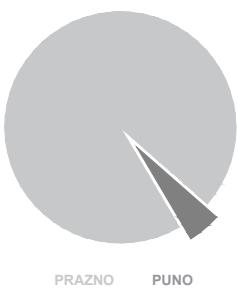
Brođanci su dobro prometno povezani sa svim naseljima u općini Bizovac. Najbliže jest mjesto Habjanovci na udaljenosti od 2,6 kilometara. Od prvog većeg grada u blizini, Osijeka, Brođanci su udaljeni svega 24 kilometra. Ostale ceste koje omogućavaju dobru povezanost mesta. U naselju je locirana jedna autobusna stanica u Ulici kralja Tomislava. Javni promet omogućen je svakim radnim danom na relaciji Brođanci-Osijek od četiri termina, dva zahtijevaju presjedanje u Bizovcu te radnim danima i subotom na relaciji Brođanci-Valpovo. Željeznički promet nije vezan za naselje Brođanci. Najbliža željeznička stanica se nalazi u Bizovcu na udaljenosti od 4,8 kilometara. Javni parking se nalazi u centru naselja uz Trg. Naselje ne posjeduje biciklističke staze pa biciklistički promet nije razvijen. Pješačke staze se uglavnom nalaze uz redove kuća, no uz prostor za Olimpijadu Starih Sportova postoji dio pješačkog puta koji je neuređeni.

B	autobusna postaja
P	parkiralište
○	križanje
...	pješački put (neuređeni)
---	lokalna cesta
----	regionalna cesta
■	vodotok
■■■■	zgrade
— —	granica naselja

NAMJENA - IZGRADNJA

U samome centru nalazi se Područna škola Brođanci uz pripadajuće igralište. U istoj ulici nalazi se župna Crkva svete Ane. U blizini se nalazi Poštanski ured i trgovina. Najviše izgrađenih objekata pripada stambenoj namjeni, konkretnije jednokatnicama i dvokatnicama uz njihovu pripadajuću površinu za privatno gospodarstvo. Izgrađeni dio čini 4,20%, dok neizgrađeni 95,80%. Ukupan broj zabilježenih privatnih gospodarstava je 23, a broj ARKOD parcela jest 360 zauzimajući površinu od ukupno 1016,44 hektara.

izgradnja	stambena namjena
— — granica naselja	mješovita namjena
(VD) vatrogasni dom	poslovna namjena
(OS) osnovna škola	proizvodna namjena
(T) trgovina	poljoprivredna namjena
(G) groblje	javna i društvena namjena
(+) vjerski objekt - crkva	ostale namjene
(R) zgrada ugostiteljske namjene	nadopuna

NAMJENA - NAČIN KORIŠTENJA

Na karti načina poljoprivrednih površina su označene obrađene površine, oranice, staklenici na oranici, livade, pašnjaci, vinogradi, rasadnici, miješani trajni nasadi i ostalo zemljište.

Najveći dio zemljišta Brođanaca koristi se za obradu oranica, dok livade zauzimaju znatno manju površinu. Voćne sorte i mješoviti trajni nasadi su najmanje zastupljeni. Ostatak površina nije definiran u vidu poljoprivrednih površina te je svrstan u površine ostale namjene.

- oranica
- oranica među izgradnjom
- livada
- pašnjak
- voćnjak
- granica naselja

STRENGTHS WEAKNESSES OPPORTUNITIES THREATS

TRADICIONALNE IGRE	NEODSTATAK JAVNIH S A D R Ž A J A	MOGUĆNOST RAZVOJA SEOSKOG TURIZMA	IZUMIRANJE TRADICIONALNIH Z N A N J A
POVEZANOST S MJESTOM	NEDOSTATAK SMJEŠTAJA ZA T U R I S T E	POTICANJE SEOSKOG RAZVOJA GOSPODARSTVA	D E P O P U L A C I J A
NEZAGAĐENA PRIRODA	NEDOSTATAK POVEZANOSTI JAVNOG PROMETA (SAMO JEDNA AUTOBUSNA LINIJA,	RAZVOJ RATARSTVA	ISELJAVANJE STANOVNIŠTVA
KVALITETNA VODA I PRIRODNI R E S U R S I	NEDOSTATAK ŽELJEZNIČKE P O S T A J E)	A G R O T U R I Z A M	NISKA STOPA NATALITETA
SOLIDARNOST I ZAJEDNIŠTVO S T A N O V N I Š T V A	NEDOSTATAK STRUČNIH I OBRAZOVNIH PROGRAMA ZA OSPOSOBLJAVANJE U MALOM PODUZETNIŠTVU I TURIZMU	EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA	STARENJE STANOVNIŠTVA
KULTURNA RAZNOLIKOST	NEDOSTATAK INVESTICIJA	ULAGANJE U OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE	
VELIK BROJ POVRŠINA O B R A D I V O G T L A	OVISNOST O POLJOPRIVREDI	U N A P R I J E Đ E N A I N F R A S T R U K T U R A	

PROBLEMSKA KARTA Naselje Brodanci kao i ostala slavonska naselja nailazi na problem linijsko demografskog izumiranja. Iako je naselje pogodno za samo stanovanje, uzeći u obzir cijene nekretnina i parcela, a u isto vrijeme blizinu grada, transhumanizacija preuzeila je većinu poslova koje bi pojedinca zadržali. Upravo su igre, ali i tradicija implementirana kroz arhitekturu potencijal ovoga mesta i ovih ljudi. Na zadanoj parceli, pomalo odmaklo od epicentra, održavaju se nogometne utakmice, olimpijske seoske igre te svakojaka druženja. Može li taj prostor biti korišten i dobro iskorišten između glavnih događanja i može li ta jedna parcela učiniti dovoljnu razliku. Obzirom da su zaposlenici "ostali" bez posla koji bi ih vezao za mjesto, možda je red upravo na ovom naselju da postane nešto izvan zakonskog okvira. Samoodrživost nije neznani pojam "seljacima", ali pitanje je revidiranja tog procesa u današnjim naseljima kojima prijeti totalna deurbanizacija.

PARCELA		poljoprivredna namjena
rubne parcele		javna i društvena namjene
vanjski utjecaji		ostale namjene
vodotok		izgradnja
stambena namjena		granica naselja
mješovita namjena		prilaz parceli
poslovna namjena		utjecaji bližih ekonomskih centara
proizvodna namjena		VALPOVO OSJEK DAKOVO NAŠICE

VD	centar poljoprivrede
VD	vatrogasnii dom
OS	osnovna škola
TR	trgovina
CR	vjerski objekt - crkva
TR	trg

RESTART

OTKUP PARCELA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA

OTKUP PASIVNO KORIŠTENIH
STROJEVA, POLJOPRIVREDNIH
PARCELA, STARIH SEOSKIH KUĆA

IZGRADNJA
SUSTAVA
NAVODNJAVANJA/
ODVODNJAVANJA

IZGRADNJA SKLADIŠNIH
HALA I SILOSA NA
OZNAČENIM
PARCELAMA

PRIKLJUČIVANJE
NOVOIZGRAĐENIH PLASTENIKA,
NJIVA, PAŠNJAKA SUSTAVU
NAVODNJAVANJA

POSLOVNA PRILIKA

UZGOJ
POLJOPRIVREDNIH
DOBARA/UZGOJ
ŽIVOTINJA

ODRŽAVANJE TJEDNE
TRŽNICE/TRGOVINE
POLJOPRIVREDnim DOBRIMA
ZA STANOVNIKE
BROĐANACA

0%
%

E T A P E R A Z V O J A

I E T A P A

Naselju Brodanci prije opustošenje - glavni razlog je nepovezanost mjeseta stanovanja i poslovnih prilika zbog kojih su stanovnici primorani putovati u veća i razvijenija urbana naselja. Nakon određenog vremena stanovnike više ništa ne veže uz ruralno naselje.

Naselje odabire parcele - epicentre generiranja razvojnih poslovnih jedinica. Parcele su uglavnom krajnje i njihov međusobni položaj doprinosi ukupnosti konceptu namjernog povezivanja.

I I E T A P A

I I I E T A P A

Odarbane se parcele uređuju - grade se hale za kapacitorno skladištenje agrokulturnih dobara i prostor tjedne/mjesečne razmjene. Pod zemljom grade se prostori sustavnog skupljanja kišnice.

Izgradnja sustava navodnjavanja i odvodnjavanja te puštanje u pogon. Sustav koji započinje na naznačenim parcelama prodire izvan parcela i priključuje se plastenicima privatnih parcela.

I V E T A P A

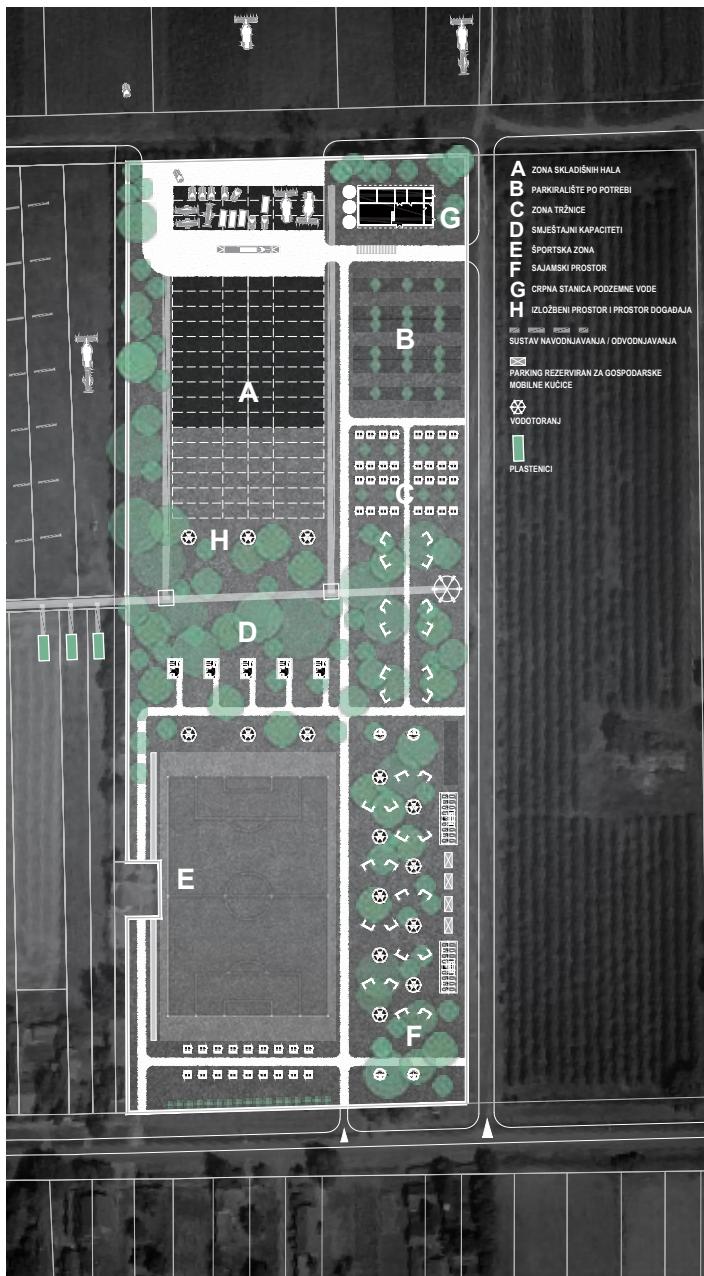
Sustav se navodnjavanja i odvodnjenja proširuje i na izričito poljoprivredne površine. Vremenom se bitav sustav širi, a na njega se uključuju nove poljoprivredne jedinice - plastenici. Epicentri postaju sve izraženije točke utjecaja i naselju sugeriraju uključivanje.

V E T A P A

Pojoprivredne se površine dijele na mega agrokulturalne površine, a njeni kapaciteti završnog proizvoda skidiste se pod halama odakle se organizirano razmjenjuju prema potrebama.

**Ana Marić
Gabriela Pavić
Leon Lipovac**

RURALNO PLANIRANJE **BROĐANCI** LINIJA NASELJA

NOSITELJICA soc.dr.sc. JASENKA KRANJIČEVIĆ dipl.ing.arh
ASISTENTICA mag.ing.arch. NIKOLINA RAGUŽ-LUČIĆ

**PLANIRANJE I UREĐENJE
SPORTSKO-REKREACIJSKE ZONE**
KOJA ODRŽAVA REGIONALNU KULTURU ŽIVOTA I RADA
LEON LIPOVAC_ANA MARIĆ_GABRIELA PAVIĆ

SWOT ANALIZA

PROBLEMSKA KARTA IDENTITETI

_1

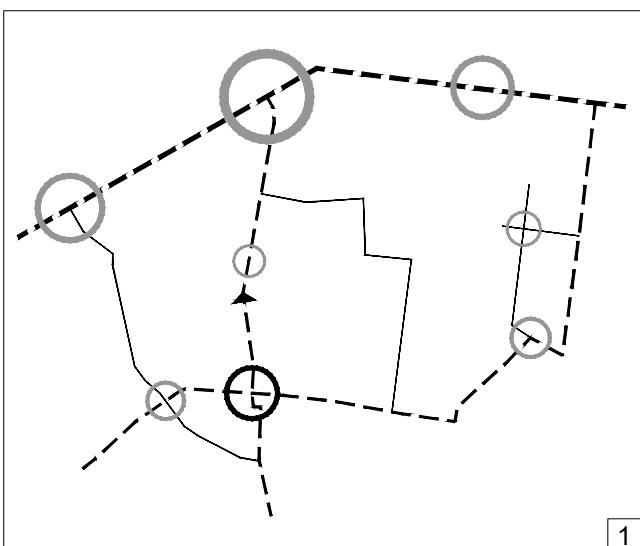
Razvoj Općine?

Satelitska naselja na relativnoj međusobnoj blizini, povezana lokalnim te županijskim cestama. Mogućnost "spajanja" te održavanja tradicija naselja kroz periodične događaje Biciklijade te uvođenja novih - Dani autohtonog govoru. Svako naselje postaje zasebna točka susreta, unutar kolektivne slike.

_2

Gravitacijske točke naselja?

Teška mogućnost širenja granica naselja uvjetuje njegovo razvijanje kroz ODRŽAVANJE i UNAPRIJEĐENJE bitnih materijalnih i nematerijalnih stavki. Okruženo poljoprivrednim površinama, naselje svoju gravitaciju trenutno poprima u centru, a planirani sadržaji tangiraju njegove granice - kako izbjegći točkasti urbanizam?

1

_3

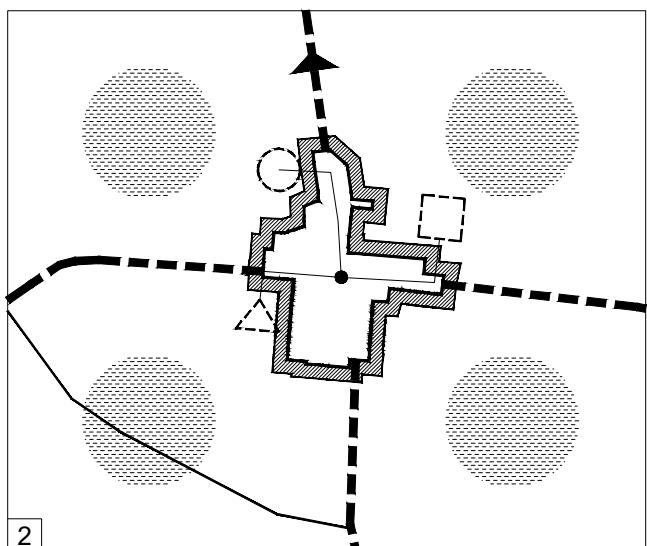
Put do točke?

Planirani nositelji sadržaja su u dilataciji naspram centra naselja. Veza tih točaka bitna je za ostvarivanje njihovog zajedničkog identiteta. Predmetna parcela potencijalno je vezno tkivo naselja - gravitacija posrednih i neposrednih događaja koja zajedno s centrom postojećih sadržaja treba činiti CJELINU.

_4

Privremena - stalna struktura?

Nova struktura treba ostavljati dojam pripadnosti - nešto percepcijski novo, ali utemeljeno u postojeći identitet. Otvara se problematika stalnog i privremenog postava sadržaja, događaja te momenata u prostoru - može li nešto privremeno davati urbanističku i proporcionalnu važnost kao i nešto stalno u njemu?

2

3

4

PROBLEMSKA KARTA

PREDMETNA PARCELA

Organizacijske cjeline parcele

- A) južni ulazni obrub
- B) nogometni teren s glavnom zgradom
- C) paviljon i ambari
- D) sjeverni fragment

_1

Problematika ulaza

- preglednost ulaznih točaka
- identitetska poveznica
- odvajanje ili grupiranje pješačkog-kolnog

_2

Problematika privremenog i stalnog

- sadržaj
- postojanost volumena
- materijalizacija volumena

_3

Problematika postojećeg i planiranog

- komplementarnost korištenja i namjene
- odnos površina
- rubovi površina

_4

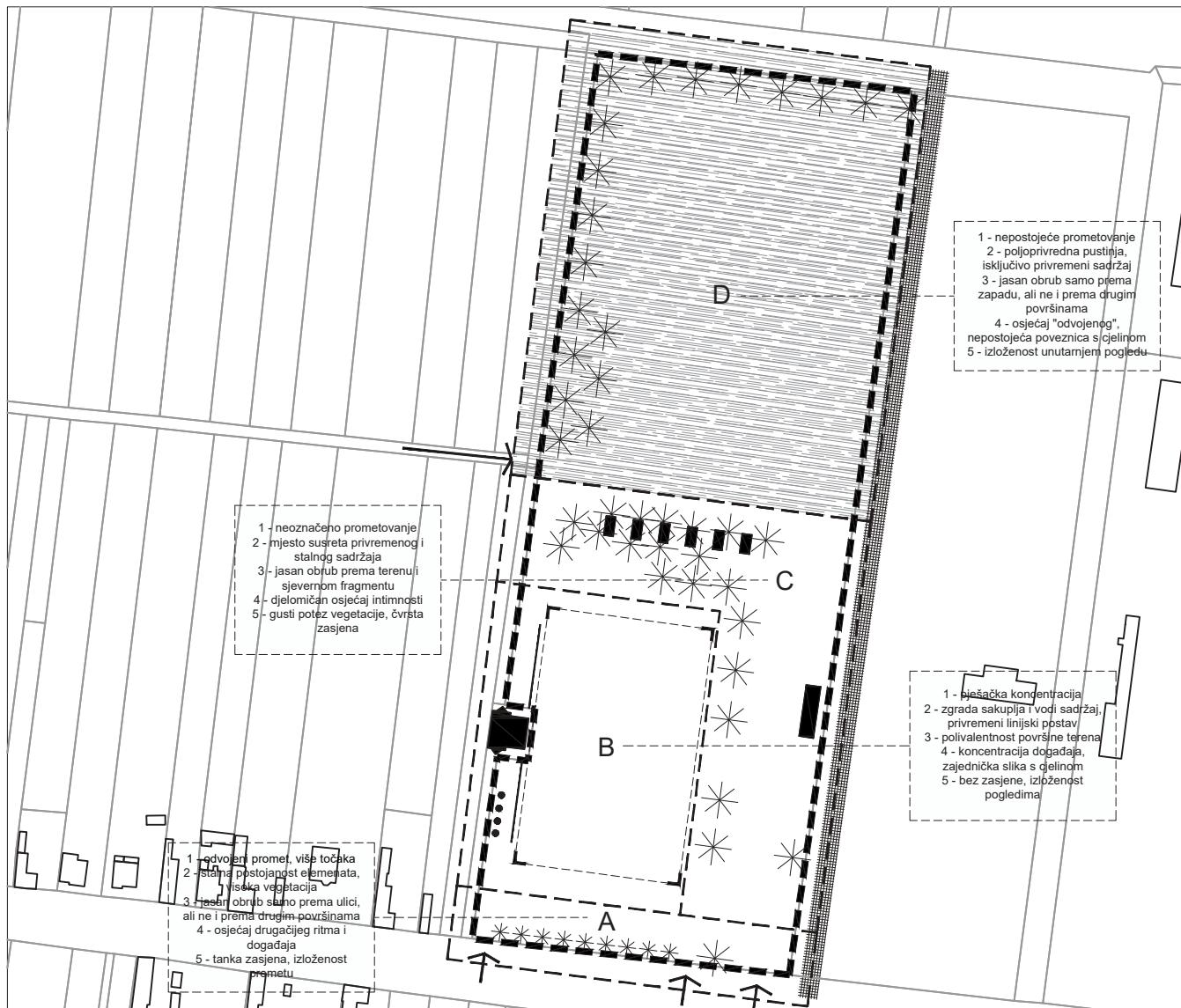
Problematika razdvojenosti

- vizualna barijera
- percepcijska barijera
- odnos prema cjelini

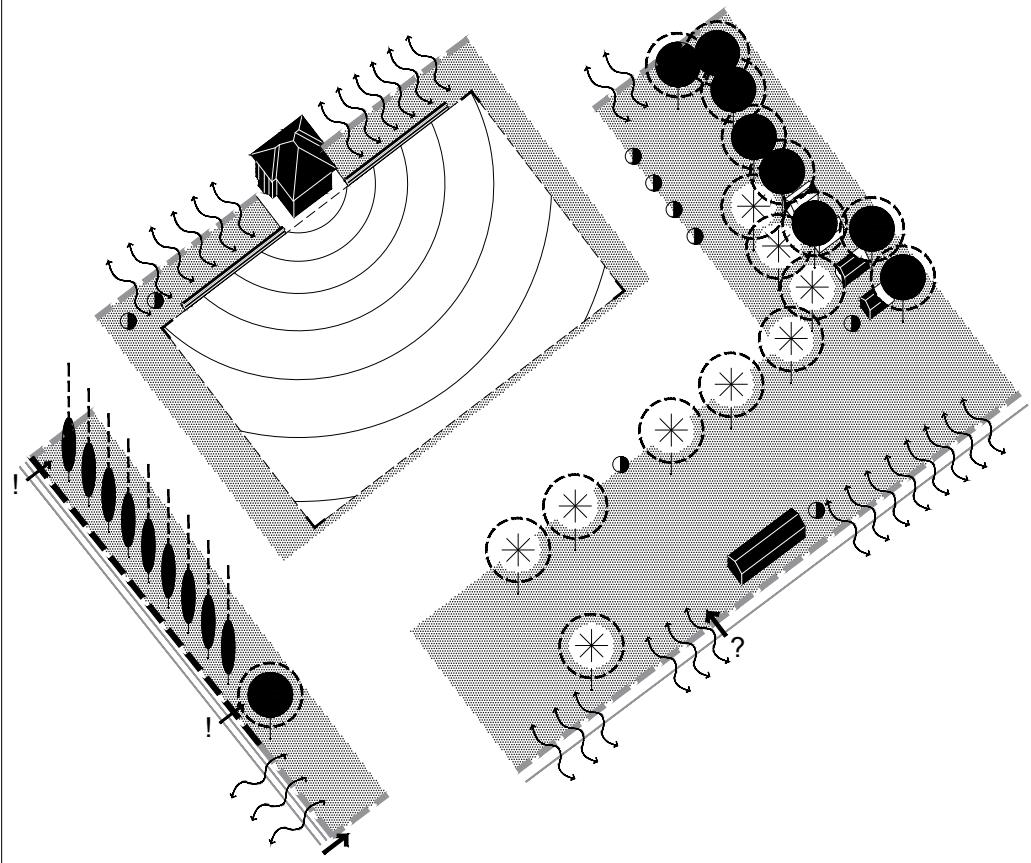
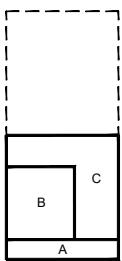
_5

Problematika prirodnih čimbenika

- izloženost suncu i vjetru
- izloženost buci
- prirodni elementi

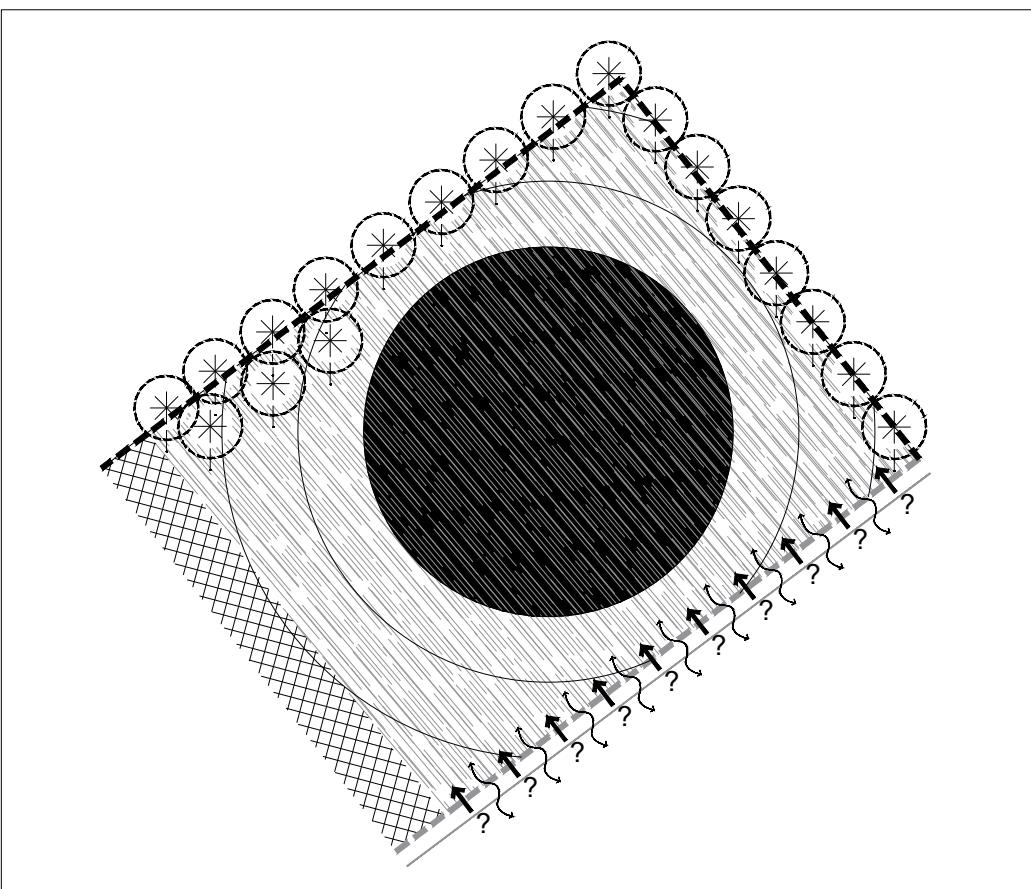
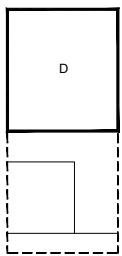
PROBLEMSKA KARTA
ZONE PARCELE

LEGENDA:

- točka pješačkog/kolnog ulaza
- ! točka percepcije
- naglašeni rub
- nenaglašeni rub
- izražena vertikalnost
- izražena voluminost
- značajna voluminost
- izloženost
- točka susreta
- gravitacija sadržaja

PROBLEMSKA KARTA
ZONE PARCELE

LEGENDA:

- točka pješačkog/kolnog ulaza
- ? točka percepcije
- naglašeni rub
- nenaglašeni rub
- izražena voluminost
- izloženost
- područje susreta
- gravitacija polja

I D E J N O R J E Š E N J E

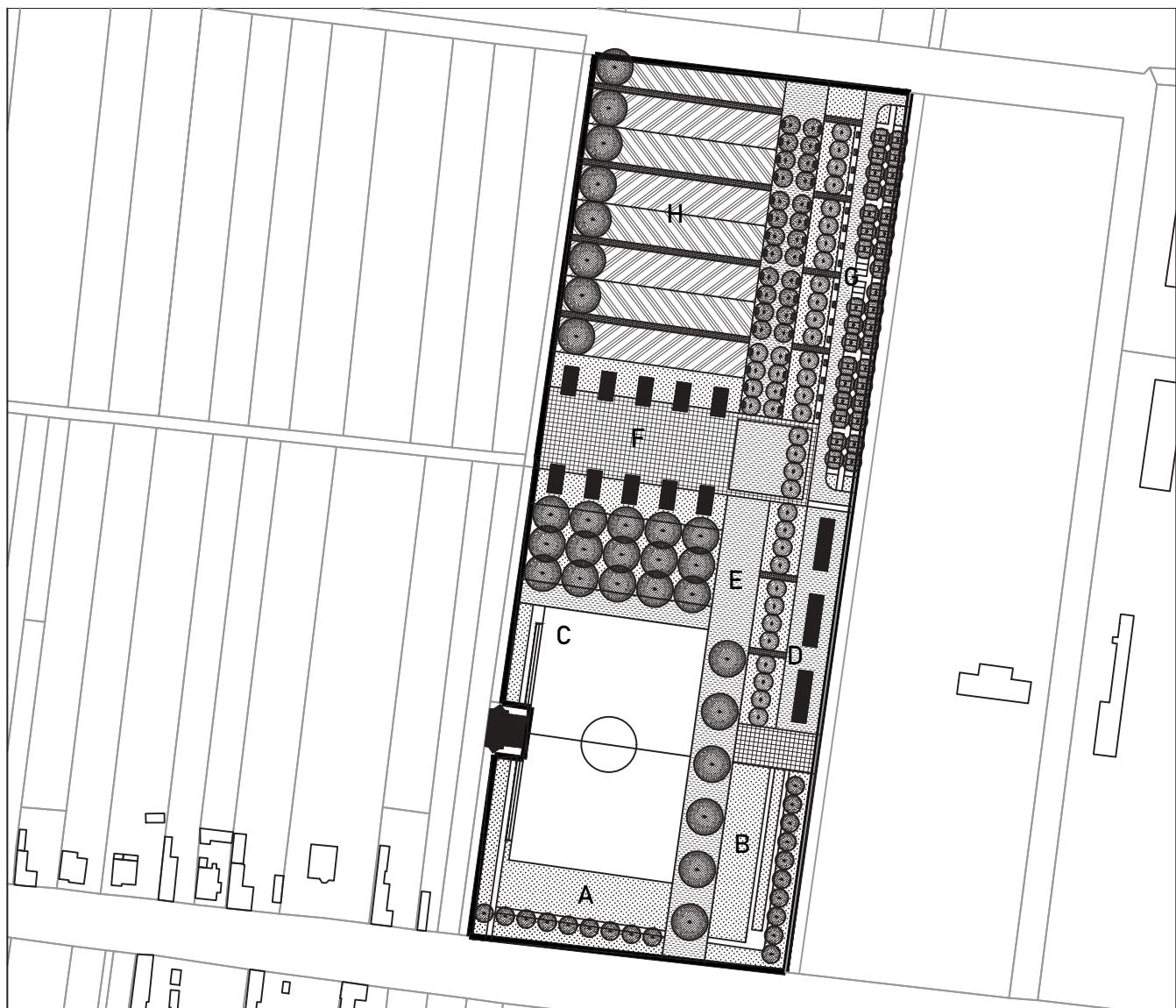
Oblikovanje parkovne površine proizlazi iz odgovora na urbanističku sliku te identitet naselja Brođanci - jedna "linija", koja na sebe veže i okuplja prostorne točke. Razvoj naselja kroz očuvanje njegove prostorne slike te unaprijeđenje njegovih postojećih odrednica: Olimpijske igre, kultura agrarnih tradicija, okupljanje društva u jednoj točki te mogućnosti razvoja novih događaja na razini cijele Općine kao što su Dani autohtonog govora, biciklijada,...

Privremeni događaji čine stalnu strukturu - ulazni info park govori o trenutnom postavu i uvodi korisnika u njegovu sliku. Uz ulaz je vezan park skulptura, nešto čime je naselje bogato u svojem fundusu raznih domaćih umjetnina te kreacija. Nastavkom po glavnoj "liniji" parka prolazi se uz postojeći nogometni teren i prošireni središnji boravak na otvorenom te unutar paviljona. Glavna zona parka - plaza mogućnosti - vizualno je naglašena volumenima te parternom superpozicijom preko šetnice, naglašavajući svoju pojavnost. Elementi plaze, odnosno paviljoni, obrubljuju njenе granice te je zamišljena kao struktura različitih scenarija kao npr. izložbe, prodaja, smještaji, filmske projekcije, ... Svi scenariji odvijaju se pomoću modularnih elemenata paviljona, stvarajući različite prostorne kompozicije. Na sjevernom dijelu površine predviđena je drive-through tržnica s agrarnim parkom, prostor poljoprivredne "izložbe" tradicionalnih kultura.

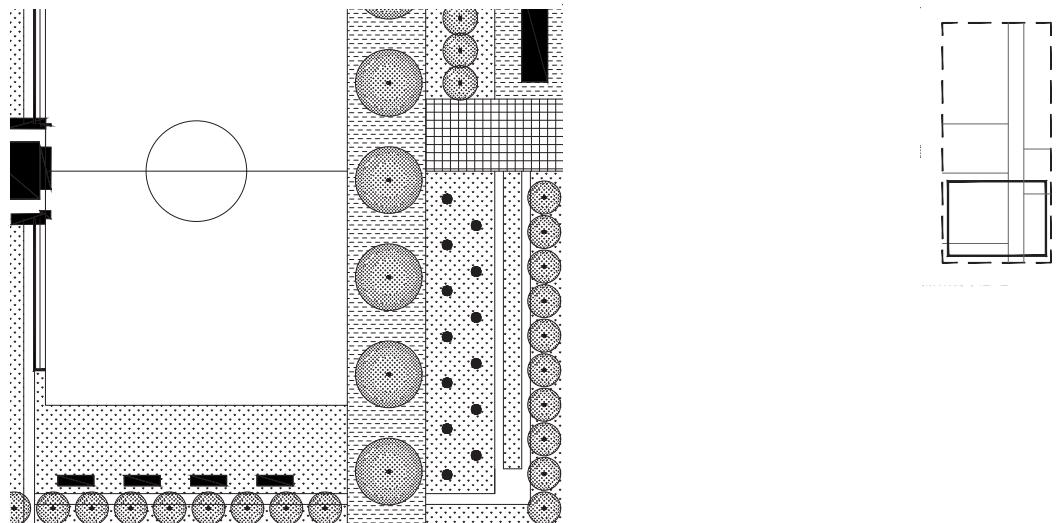
Oblikovanje predviđa "polje" mogućnosti te izlazi van okvira potrebe za organizacijom samo jednog događaja te nudi rješenje za svakodnevni život te privremene bitne događaje.

LEGENDA:	
A	info-park
B	park skulptura
C	nogometni teren
D	multiplicirani paviljoni
E	šetnica
F	"plaza mogućnosti"
G	drive-through tržnica
H	agrarni park

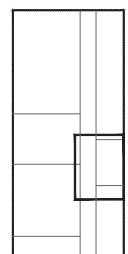
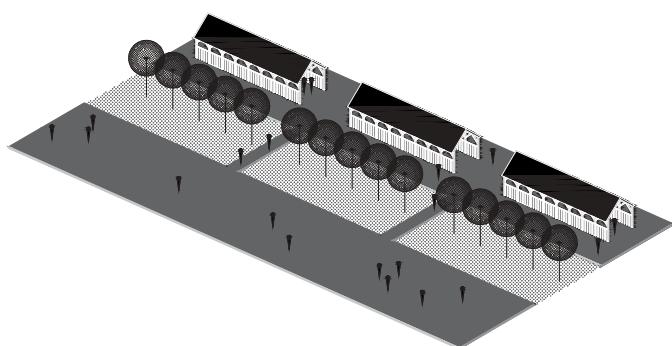
0 25 50 100 m

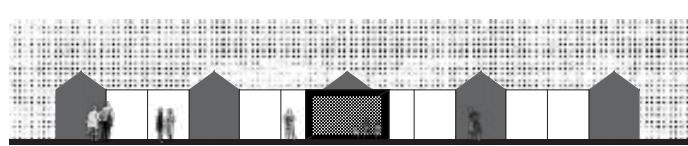
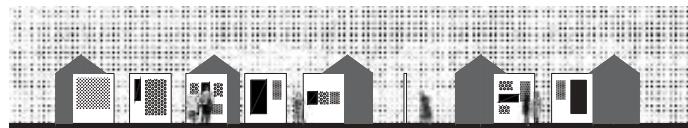
IDEJNO RJEŠENJE
- info park
- park skulptura
- nogometni teren

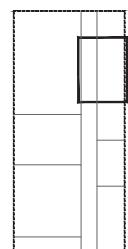
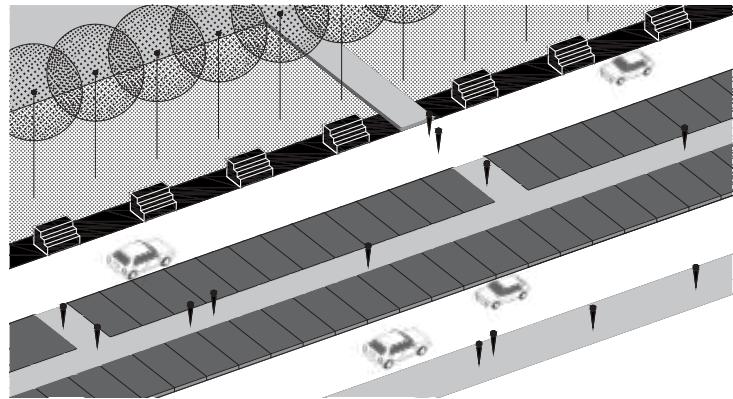
IDEJNO RJEŠENJE
- aksonometrijski prikaz
- paviljoni

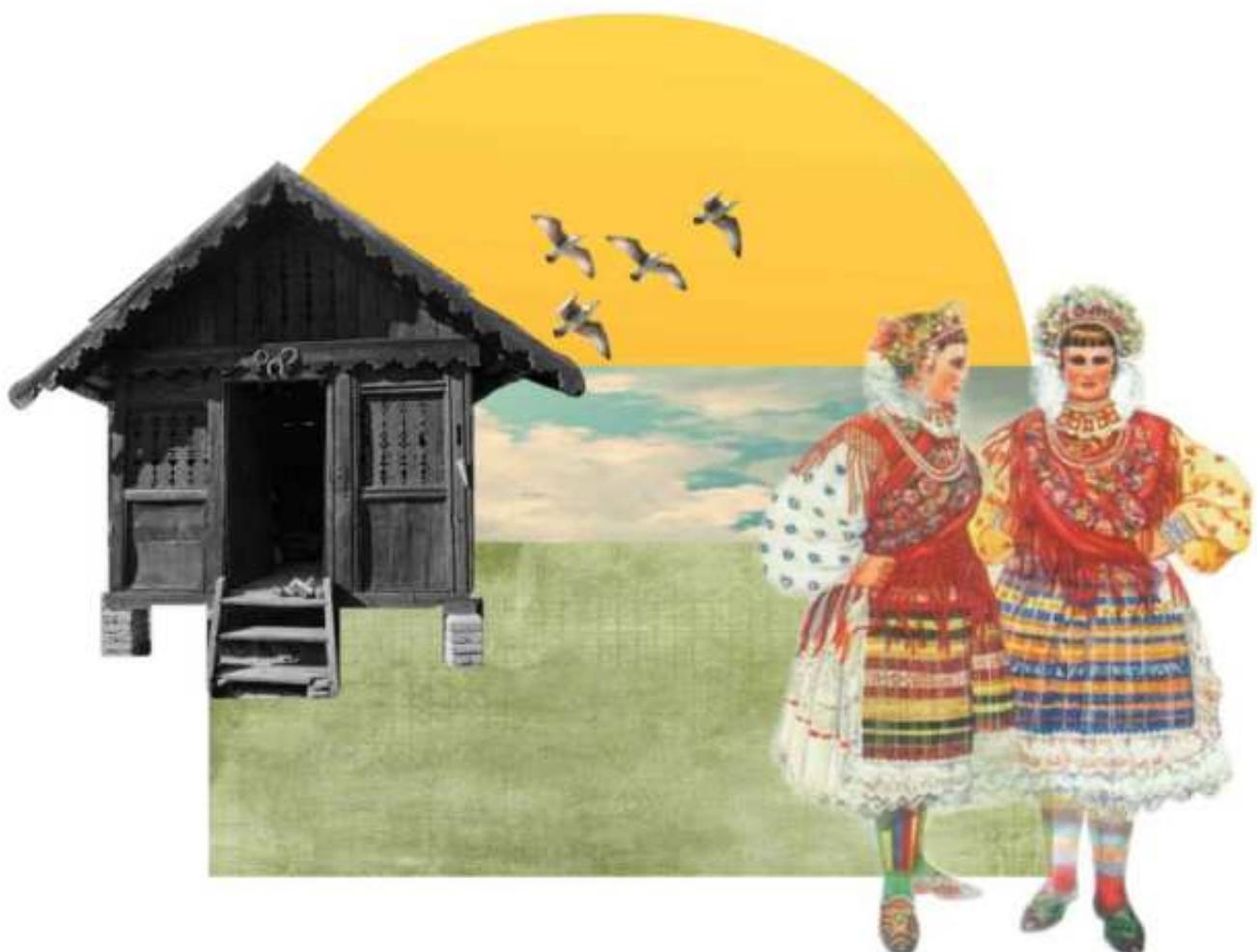
DINAMIKA PLAZE
- presjek
- dinamika plaze

IDEJNO RJEŠENJE
- aksonometrijski prikaz
- drive-in tržnica

**Ela Đuretek
Ana Gašo
Klara Jureta
Marina Barić**

OŠCA³

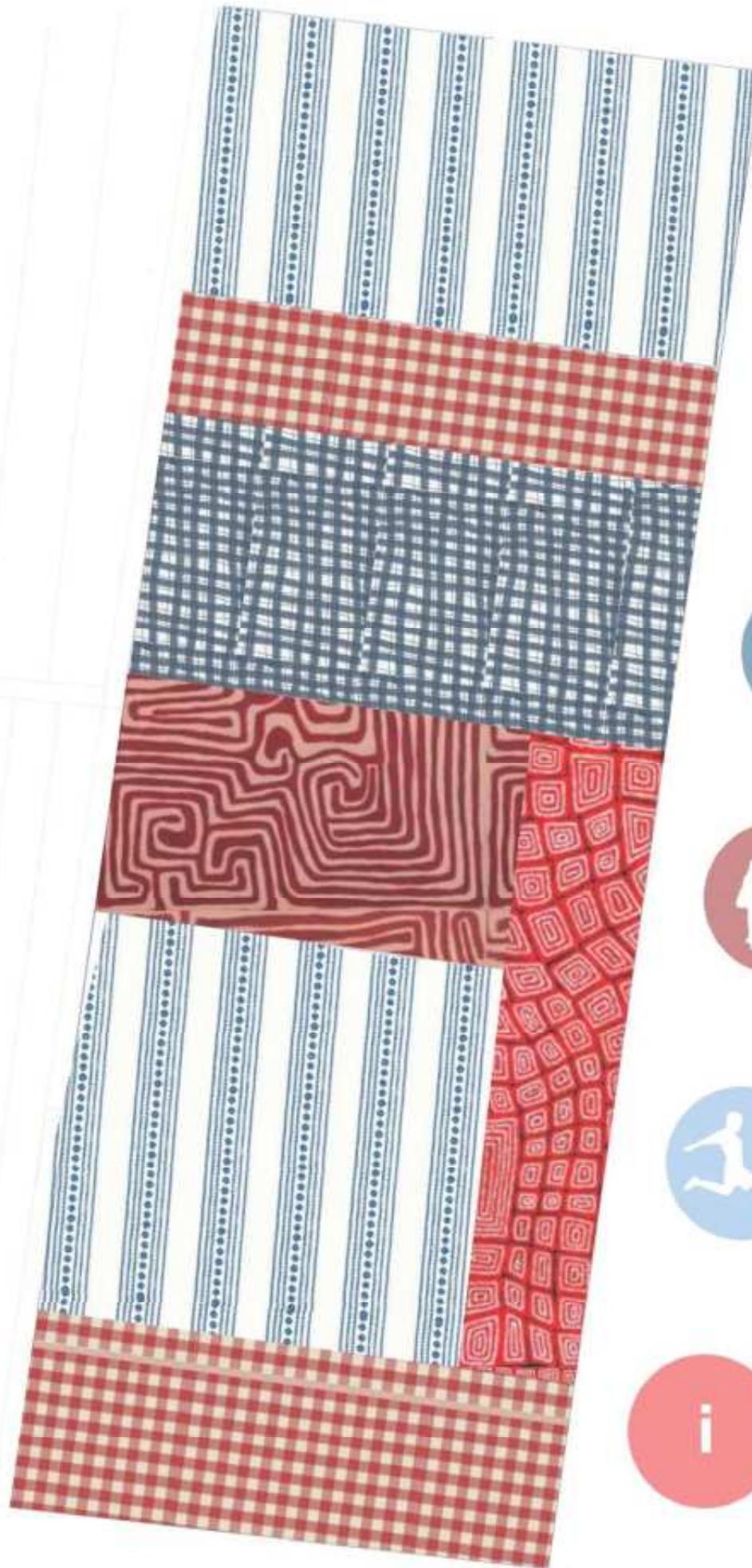
KONCEPT

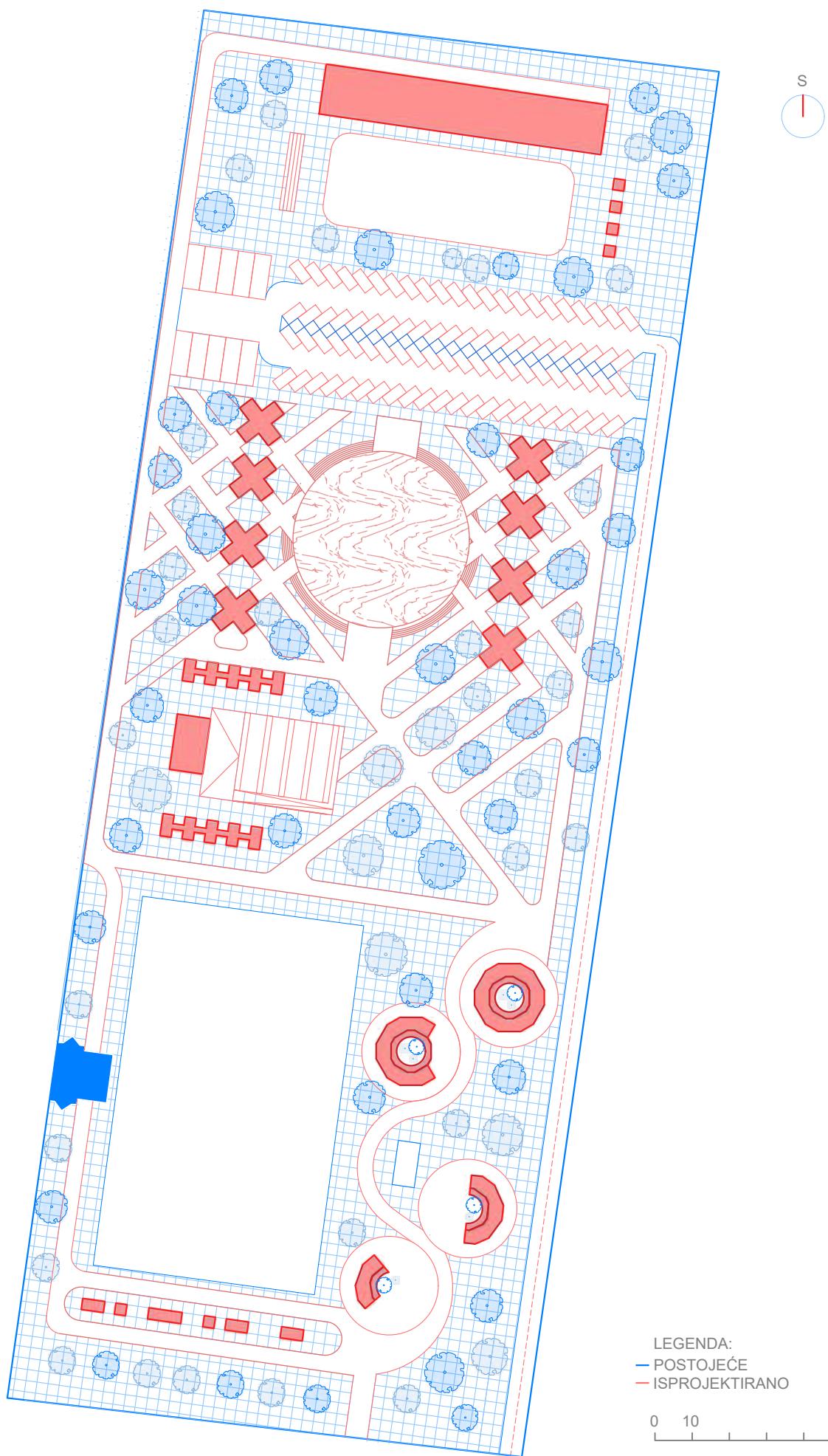
Analizirajući stanje naselja Brodanci, uvida se nekoliko faktora. Stanovništvo je pretežito autohtono. Zapisuje se demografski pad te je postotak mortaliteta znatno veći u odnosu na postotak nataliteta. Time se budi pitanje održavanja kulturne baštine jer stopa iseljavanja iz naselja prema zadnjim zapisima znatno raste.

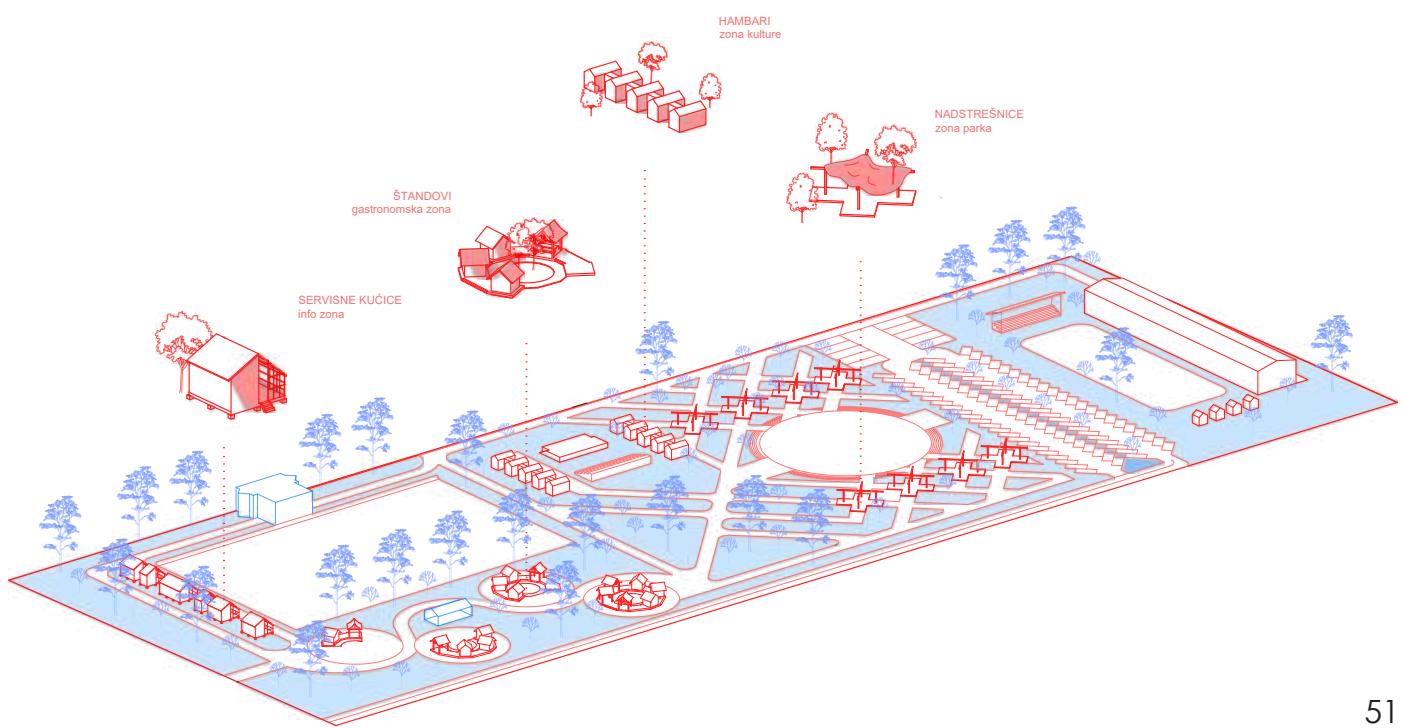
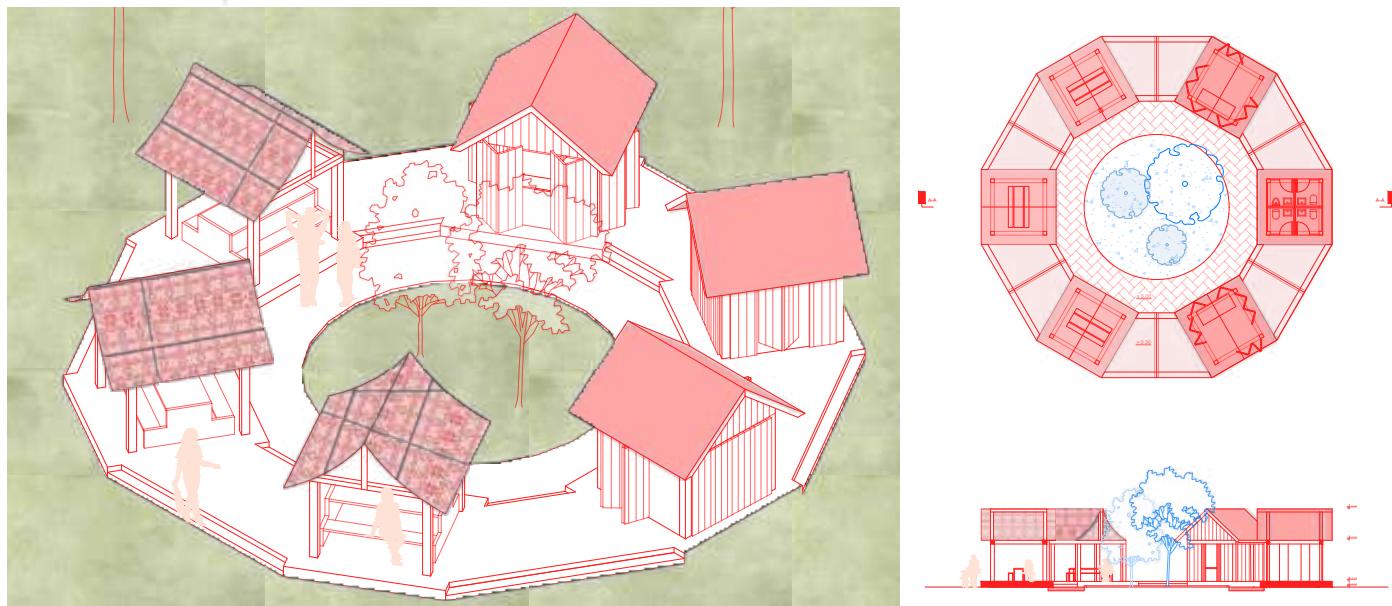
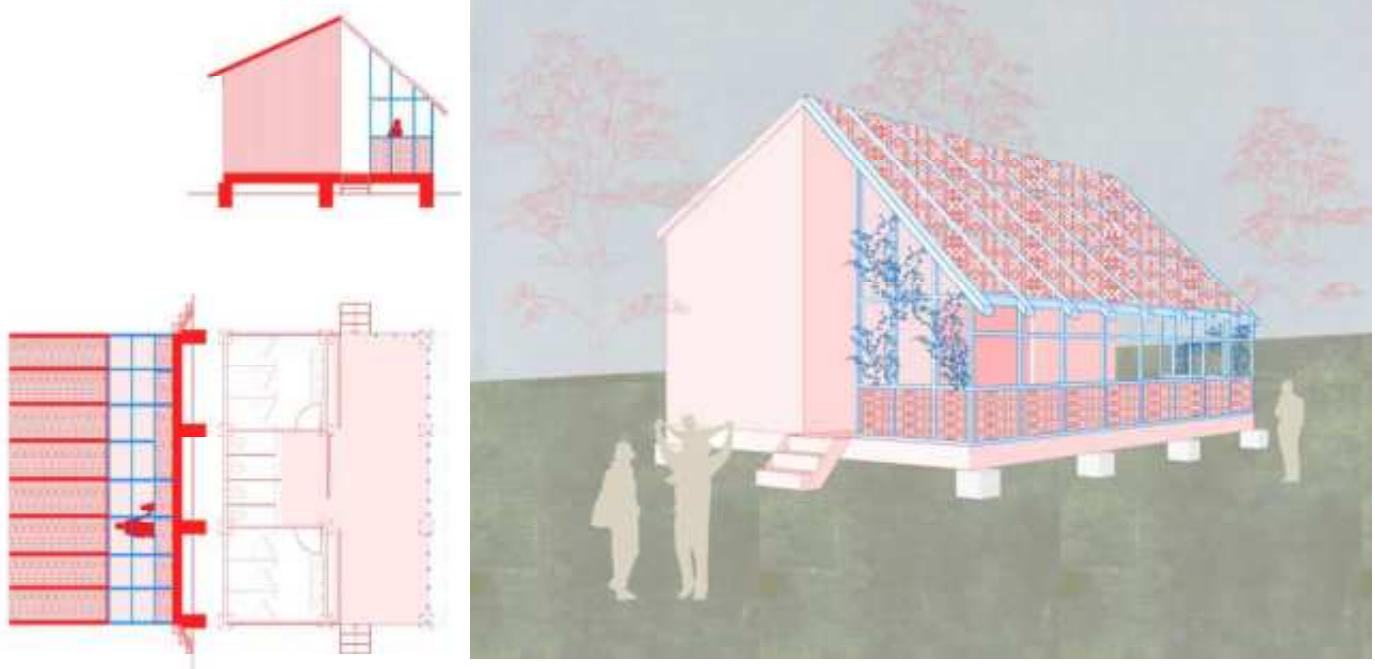
Kao strateško rješenje revitalizacije sportskog prostora Brodanaca, planira se nadopuna potrebnim sadržajem. Time bi se omogućilo češće korištenje prostora za različite društvene i kulturne događaje. S obzirom na bogatu kulturu baštine koju sadrže, Brodanci pokazuju velik potencijal za postankom jednim od glavnih turističkih lokacija istočne Hrvatske. Zato se uvodi odluka za potencirajem dimenzije baštine na kojoj bi se ona prenosila. Uvodjenjem motiva s narodnih nošnji u prostor dodatno se naglašava atmosfera i povijest samoga mjesta. Princip slaganja vodi se prema osječko-baranjskoj tradiciji vezivanja detalja u nošnje, to jest primjenom veza pisanca *OŠCE*. Ošca je mala četvorinica. Stavlja se između raznih motiva kao ukras te povezivanjem tvori razne oblike.

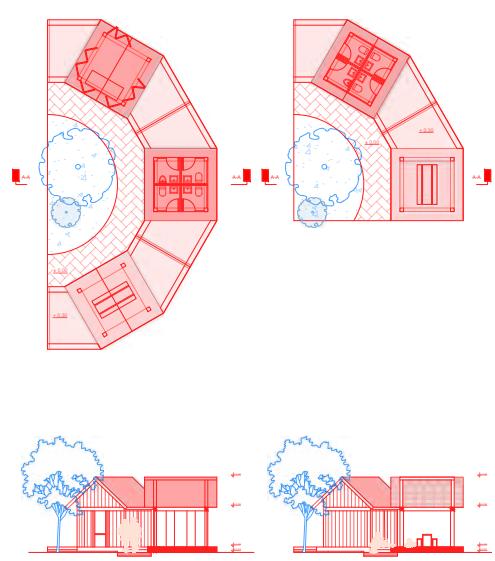
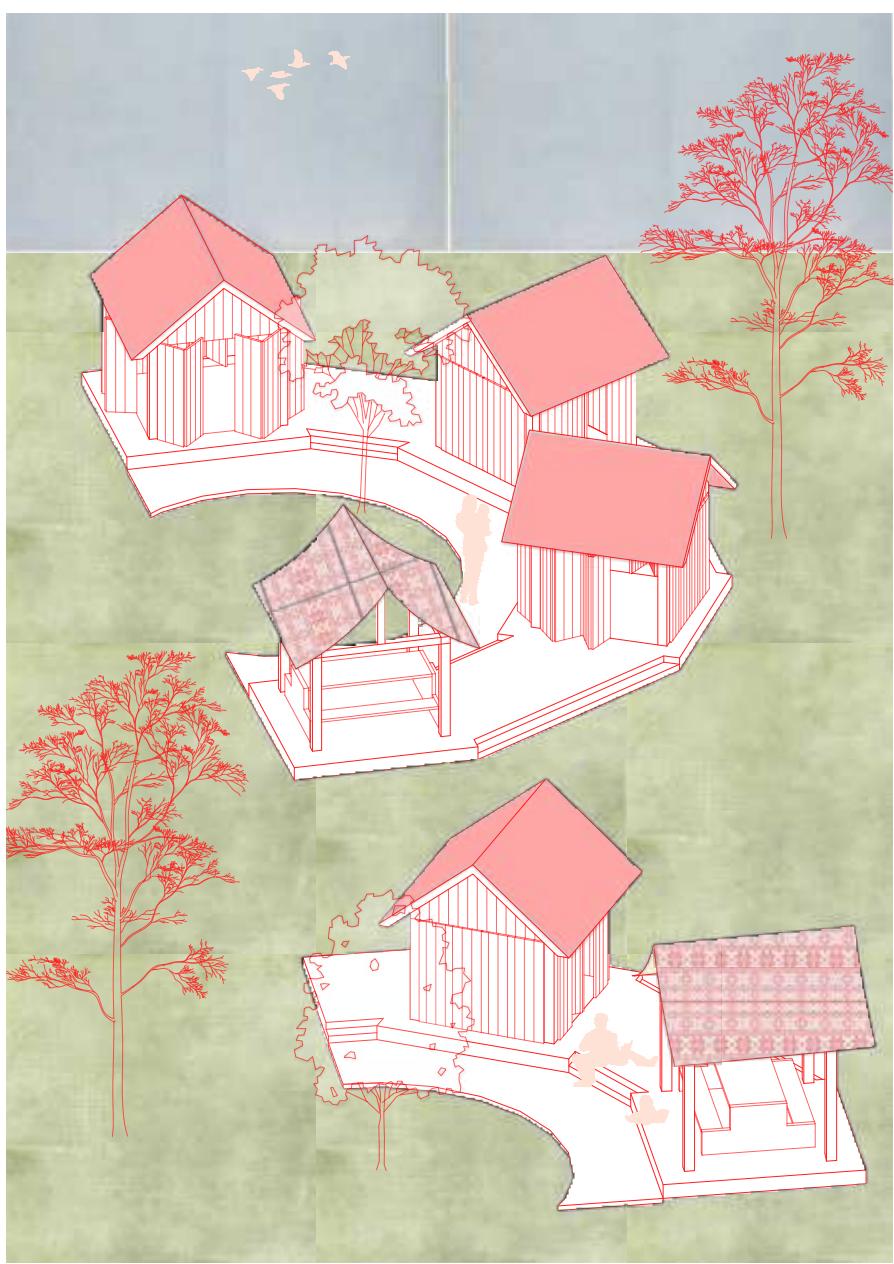
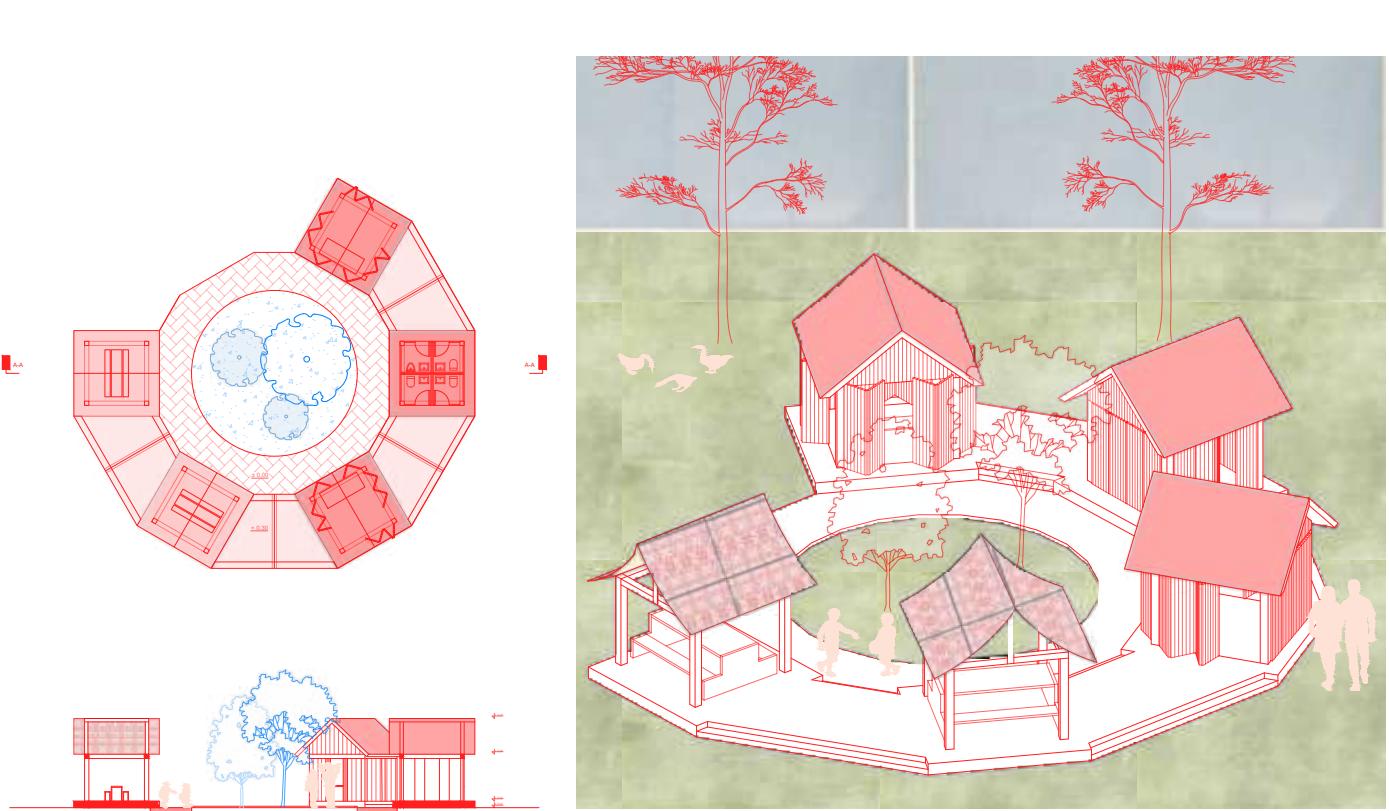
Cilj rješenja je stvaranje prostora koji je kulturno obogaćen na višedimenzijskoj razini te je u njemu omogućeno dublje štovanje kulture kroz različite događaje.

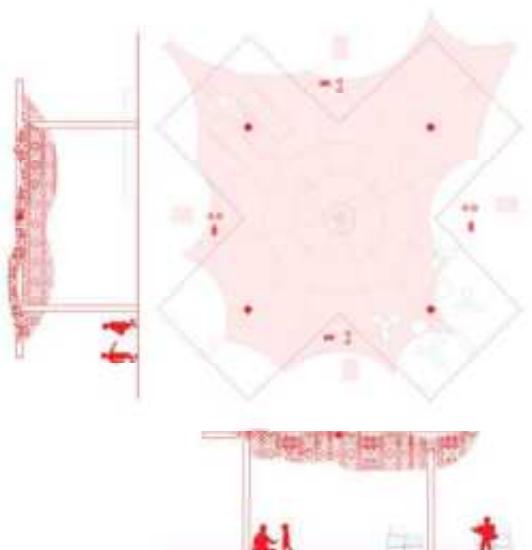
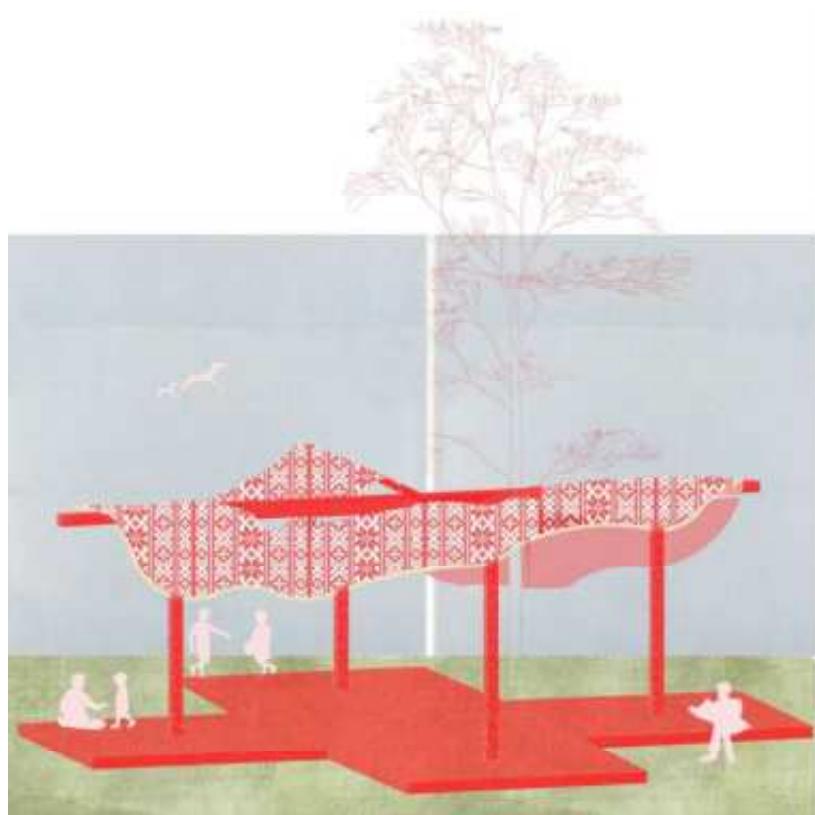
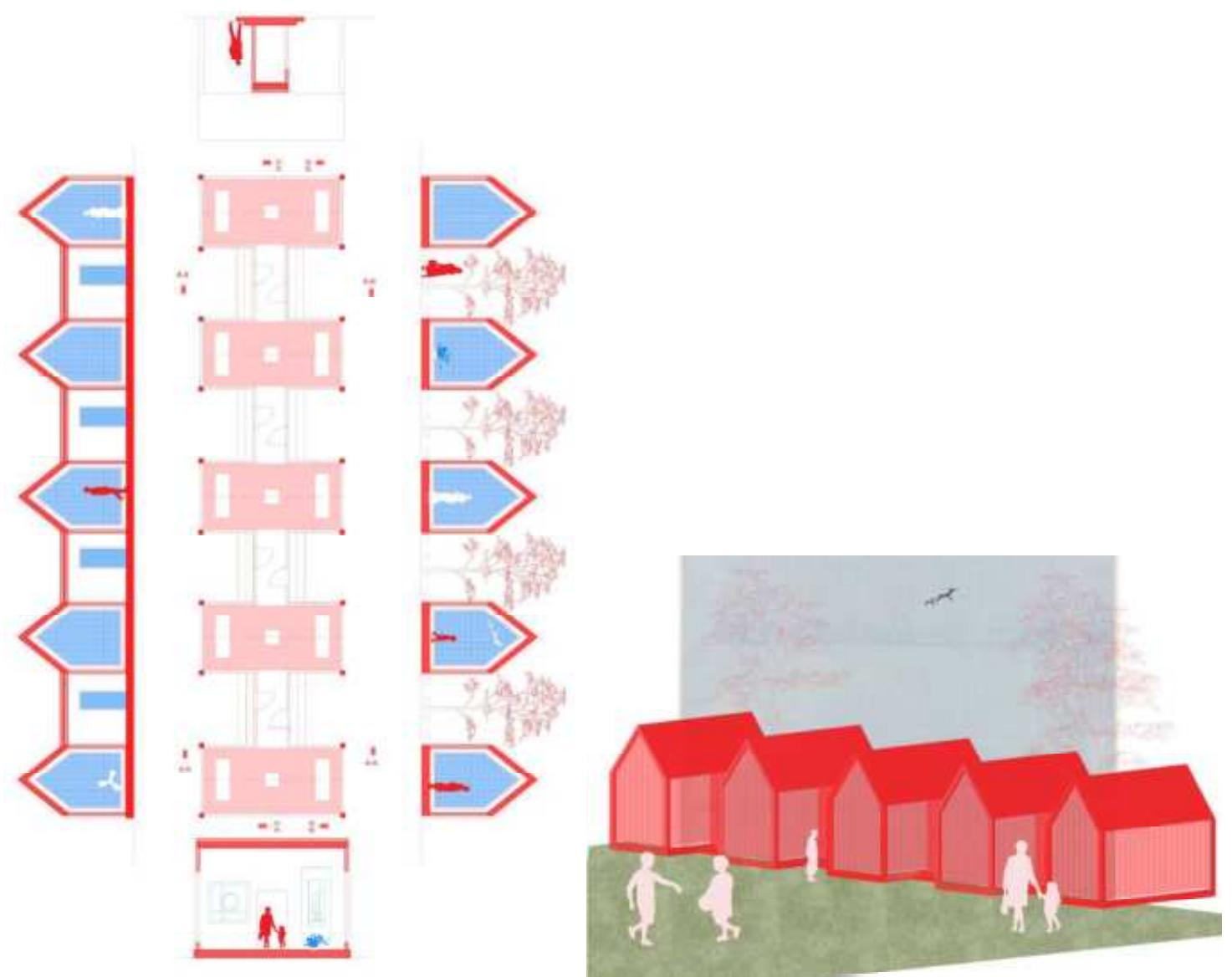

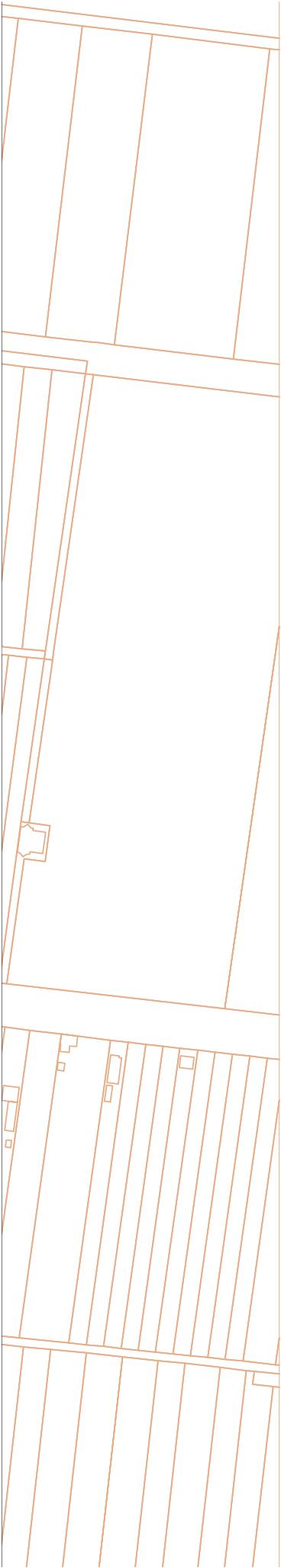

Marko Ćurković
Iskra Kopić
Ema Kralj
Iva Čorak

SLAVONSKA MREŽA

projektiranje prostora za Olimpijadu starih športova u Brođancima

PROBLEMSKA KARTA

Smanjena količina prometa

Loša prometna povezanost

Sadržaji centralizirani

Ruralno okruženje

Stara izgradnja

Tradicijska obilježja sela

Nedostatak smještaja za goste

Prirodno okruženje

Staro stanovništvo

Blizina Osijeka

Nedostatak javnih sadržaja

Mogućnost razvoja agro-turizma

SWOT analiza

STRENGTHS

1. Parcelska veličina (prostran i otvoren prostor)
2. Ruralno okruženje
3. Lokacija parcele - na ulazu u selo, na glavnoj cesti
4. Tradicijska obilježja u selu
5. Blizina Osijeka, dobra povezanost s ostalim mjestima
6. Jačanje etno i eko turizma

WEAKNESSES

1. Nedostatak javnih sadržaja
2. Nezaposlenost
3. Nedostatak biciklističke staze i neuređena infrastruktura
4. Nedostatak smještaja za goste
5. Prevladava starije stanovništvo
6. Stara izgradnja

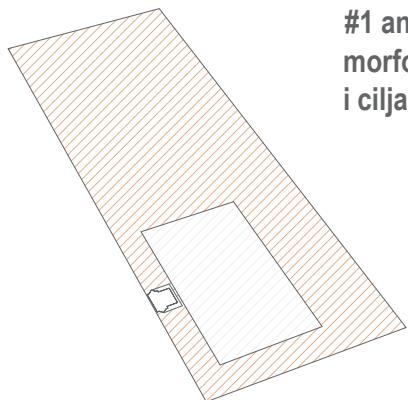
OPPORTUNITIES

1. Medijska pokrivenost- veća angažiranost
2. Sponzori- finansijska pomoć
3. Poboljšanje infrastrukture- bolja povezanost s okolnim mjestima
4. Educiranje o tradicijskoj kulturi
5. Očuvanje kulture mesta
6. Razvijen identitet
7. Događaji kroz cijelu godinu

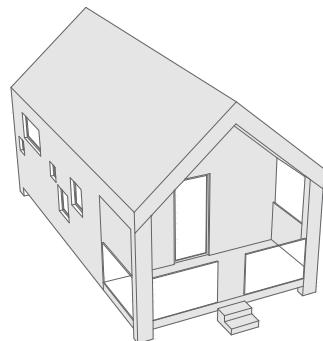
THREATS

1. Demografske, depopulacija (iseljavanje mladih, smanjenje stanovništva)
2. Gubitak interese mlađih naraštaja za tradiciju i običaj
3. Finansijski problemi organizatora
4. Održavanje tradicijskog identiteta
5. Loši vremenski uvjeti
6. Urbanizacija- gubitak autohtonosti

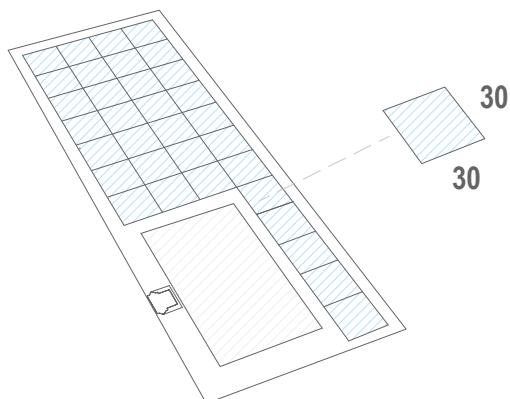
KONCEPT

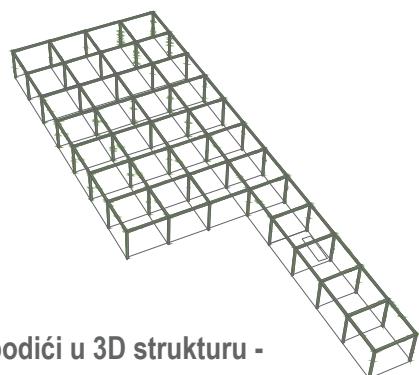
#1 analiza
morfologije parcele
i cilja idejnog rješenja

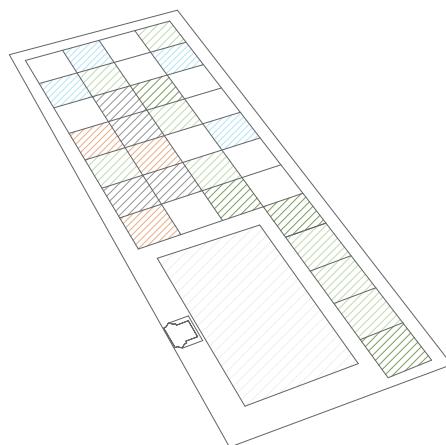
#2 naglasiti rešetku suvremenom inačicom
tradicijeske gradnje - AMBAROM
kako bi se postavila komunikacija

#3 organizacija ambara
unutar rastera na parceli
"SLAVONSKA MREŽA"

#4 raster podići u 3D strukturu -
REŠETKASTU KONSTRUKCIJU
koja služi za
izlaganje ambara

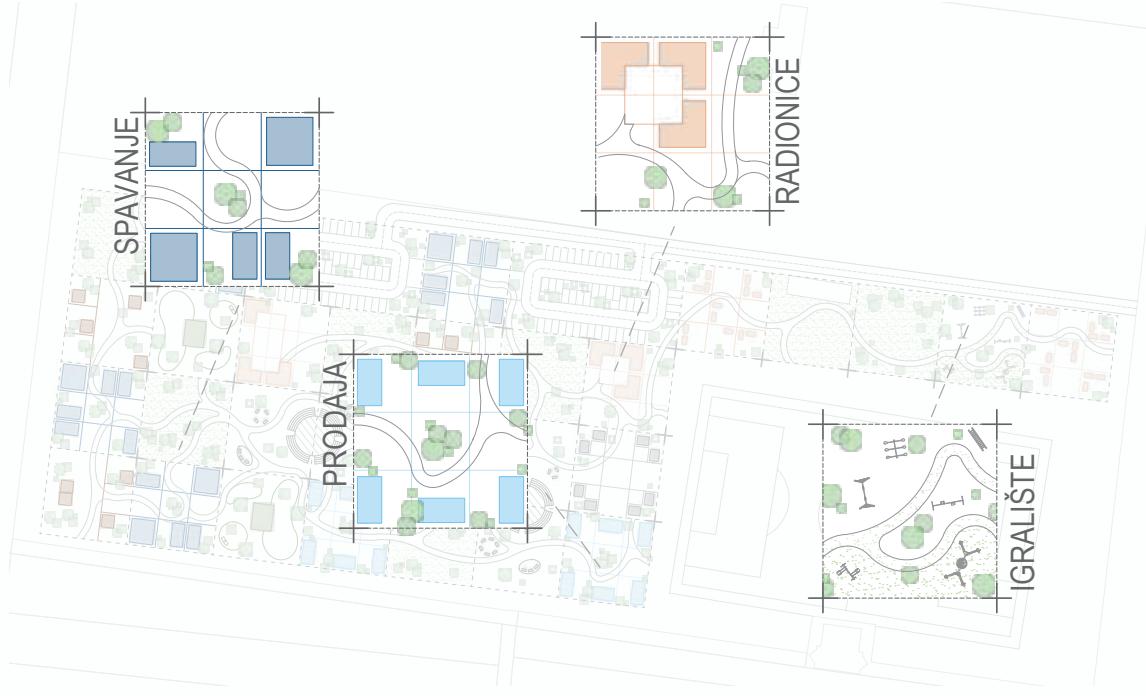
#5 svakom polju se
pridodaje
određena namjena

- spavanje
- radionice / kirvaj
- park / vježbališta
- prodaja
- trg

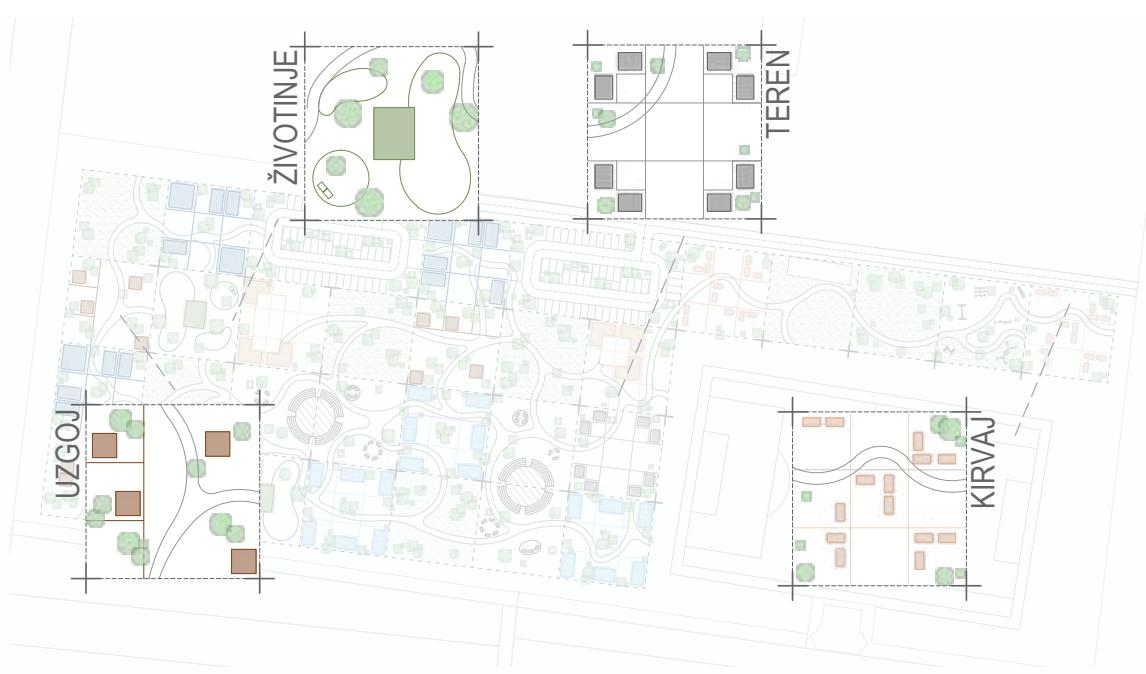
TLOCRT RJEŠENJA

TLOCRT RJEŠENJA

TLOCRT RJEŠENJA

TLOCRT RJEŠENJA

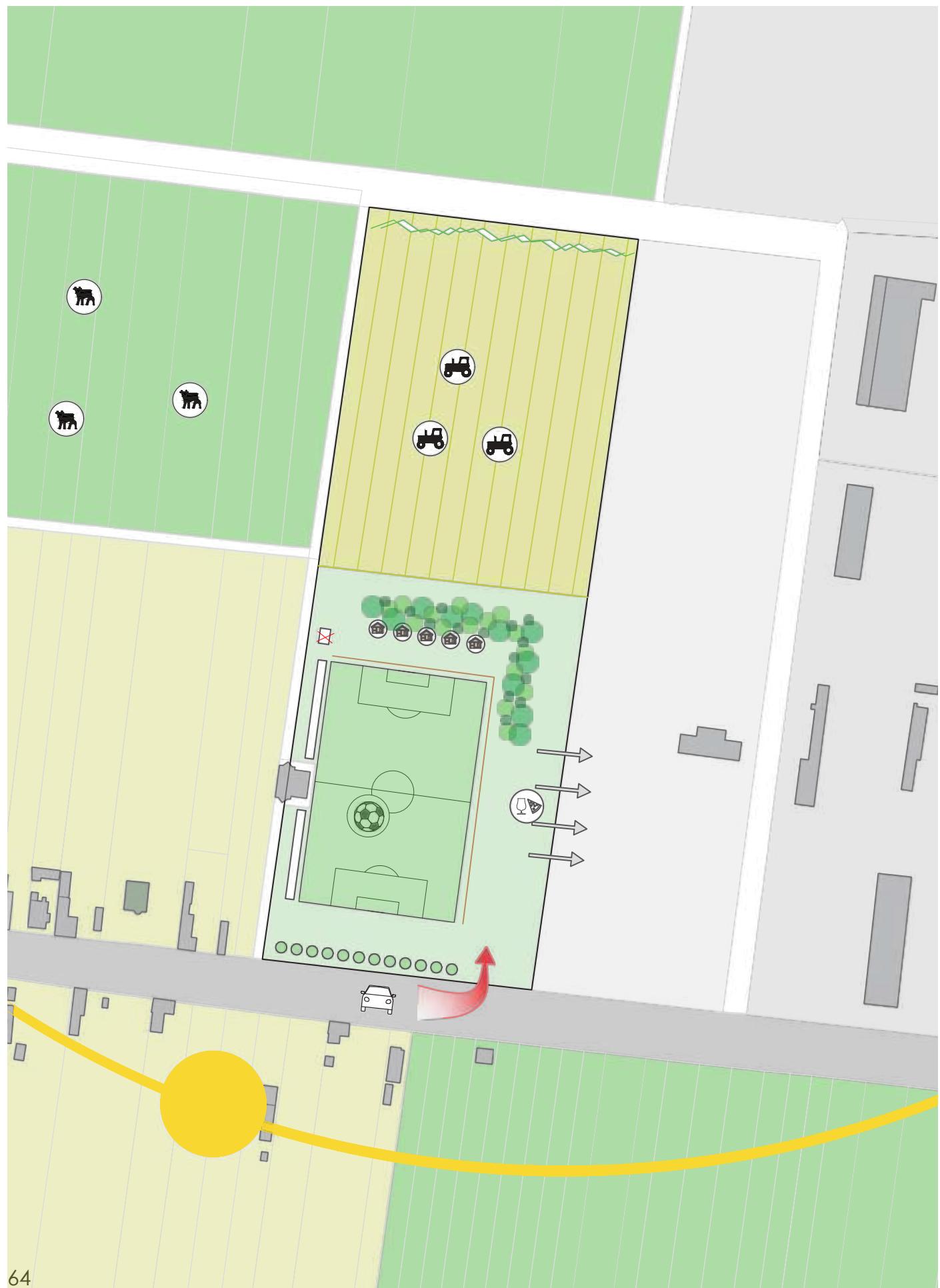

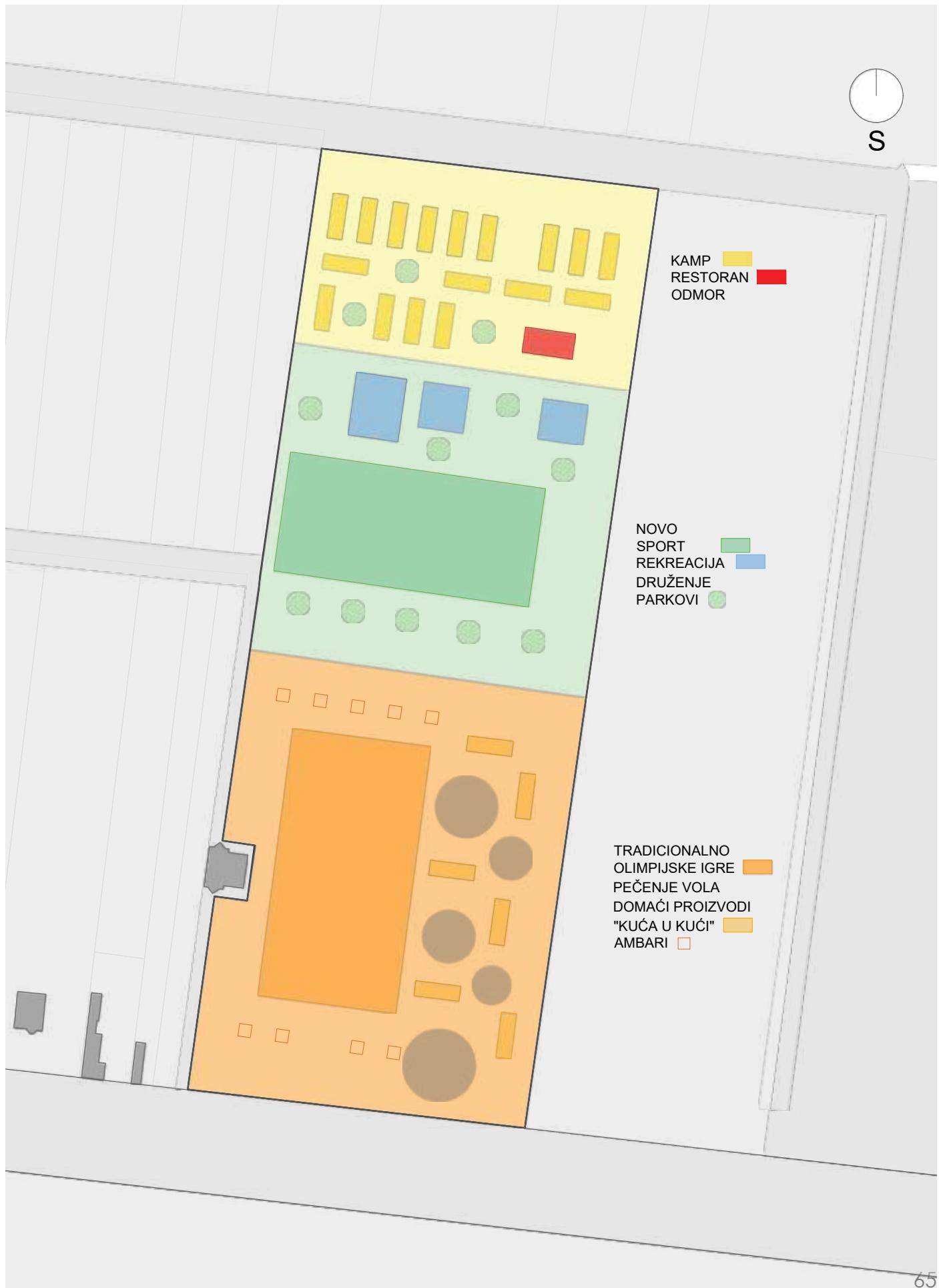
**Vjekoslav Lulić
Niko Šarić
Jakov Teskera**

OLIMPIJSKO SELO BROĐANCI

PROBLEMSKA KARTA

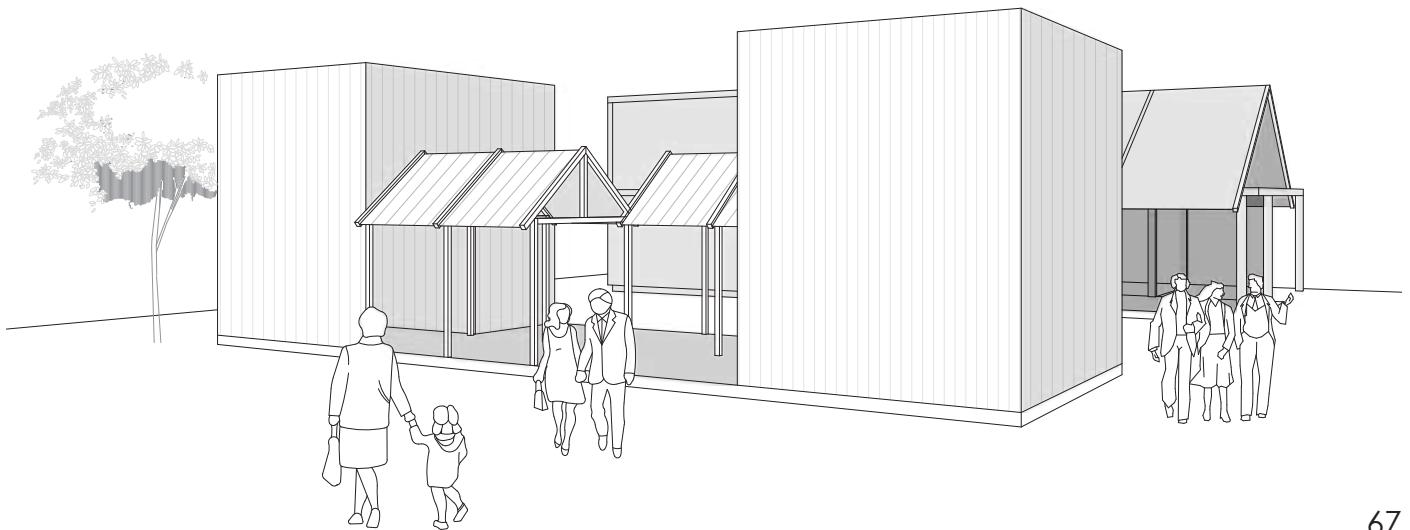
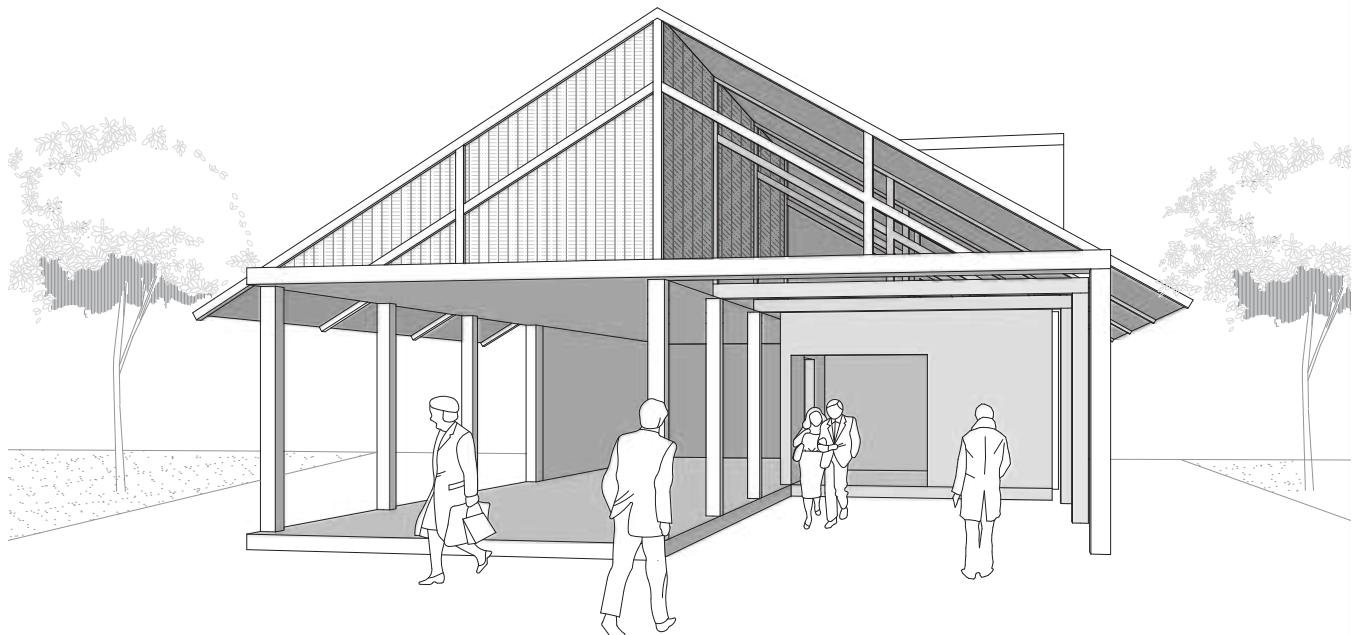
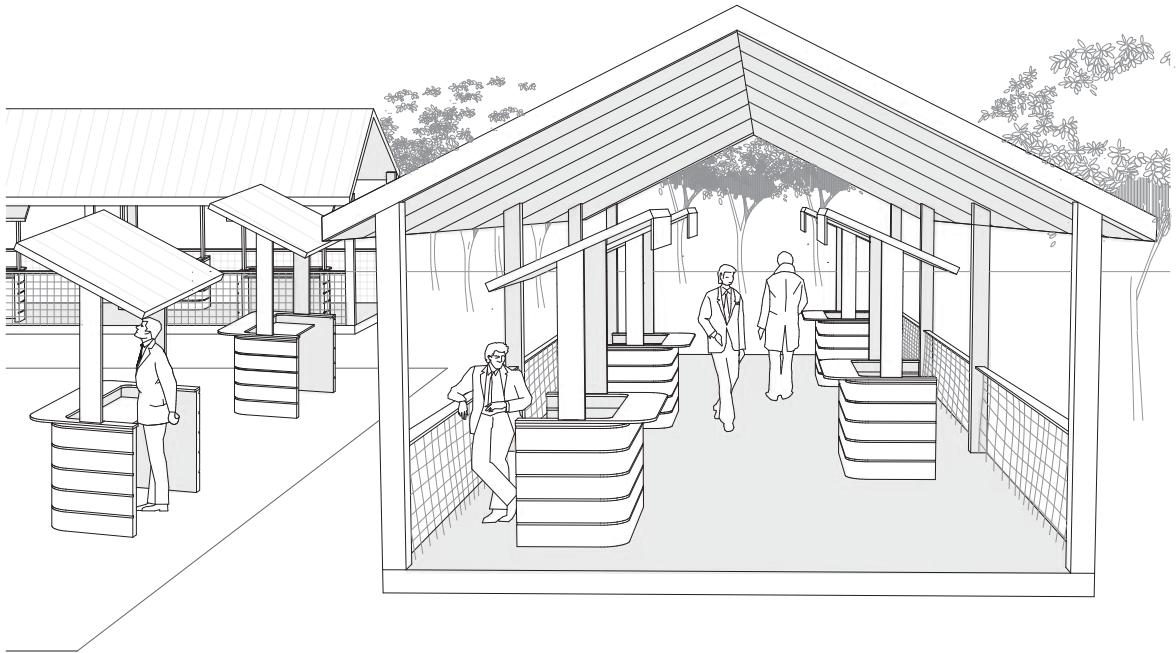

IDEJNO RJEŠENJE SHEMA

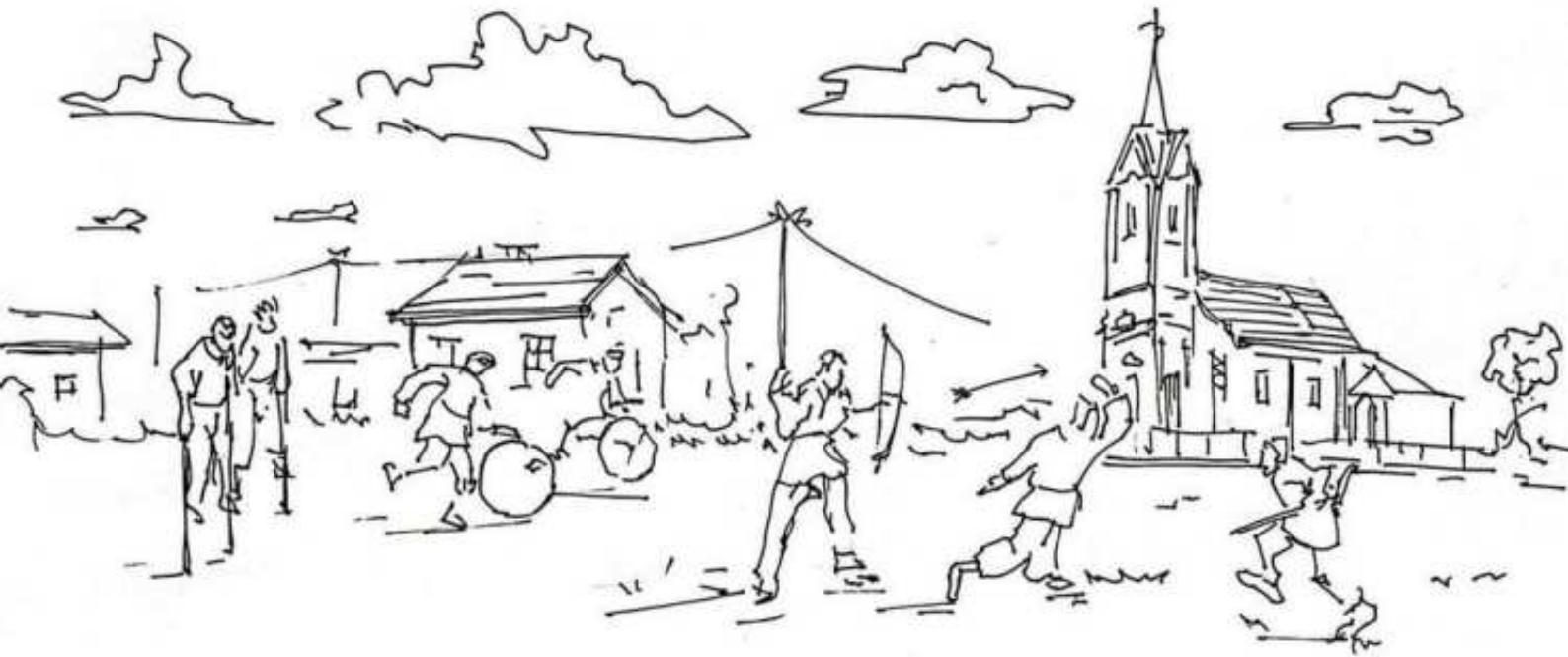

IDEJNO RJEŠENJE

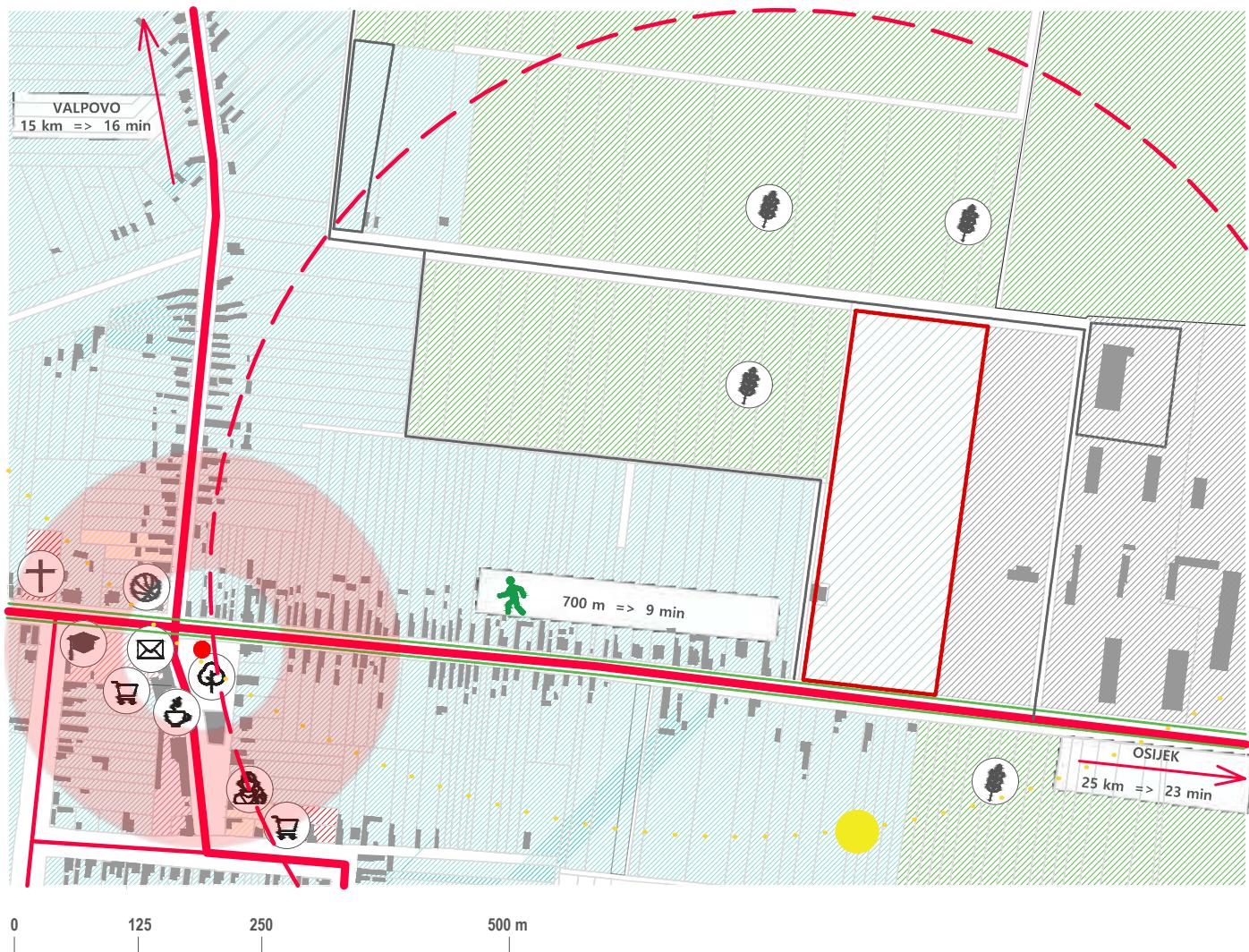
Marta Petek
Ante Vulin
Luka Radmilović

B R O Đ A N C I

Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Preddiplomski sveučilišni studij Arhitektura i urbanizam
Ruralno planiranje 2024./2025.
Studenti: Ante Vulin, Luka Radmilović, Marta Petek
Mentorica: Nikolina Raguž-Lučić

Problemska karta

Legenda:

granica obuhvata	javna i društvena namjena	kafic	park - javna zelena površina	vatrogasni dom	središte naselja	seoski putevi
stambena namjena	oranice	osnovna škola	trgovina	poljoprivredna zemljišta	mima i tih okolina parcele	pješačke staze
ostale namjena	sportski dom	crkva	poštanski ured			cesta

SWOT analiza

S I G U R N O S T P J E Š A K A
p l o d n o o t l o
b l i z i n a s r e d i š t a s e l a
č i s t i i z r a k a
m i r a n i t i h i o k o l i š
z d r a v i o k o l i š
S N A G E

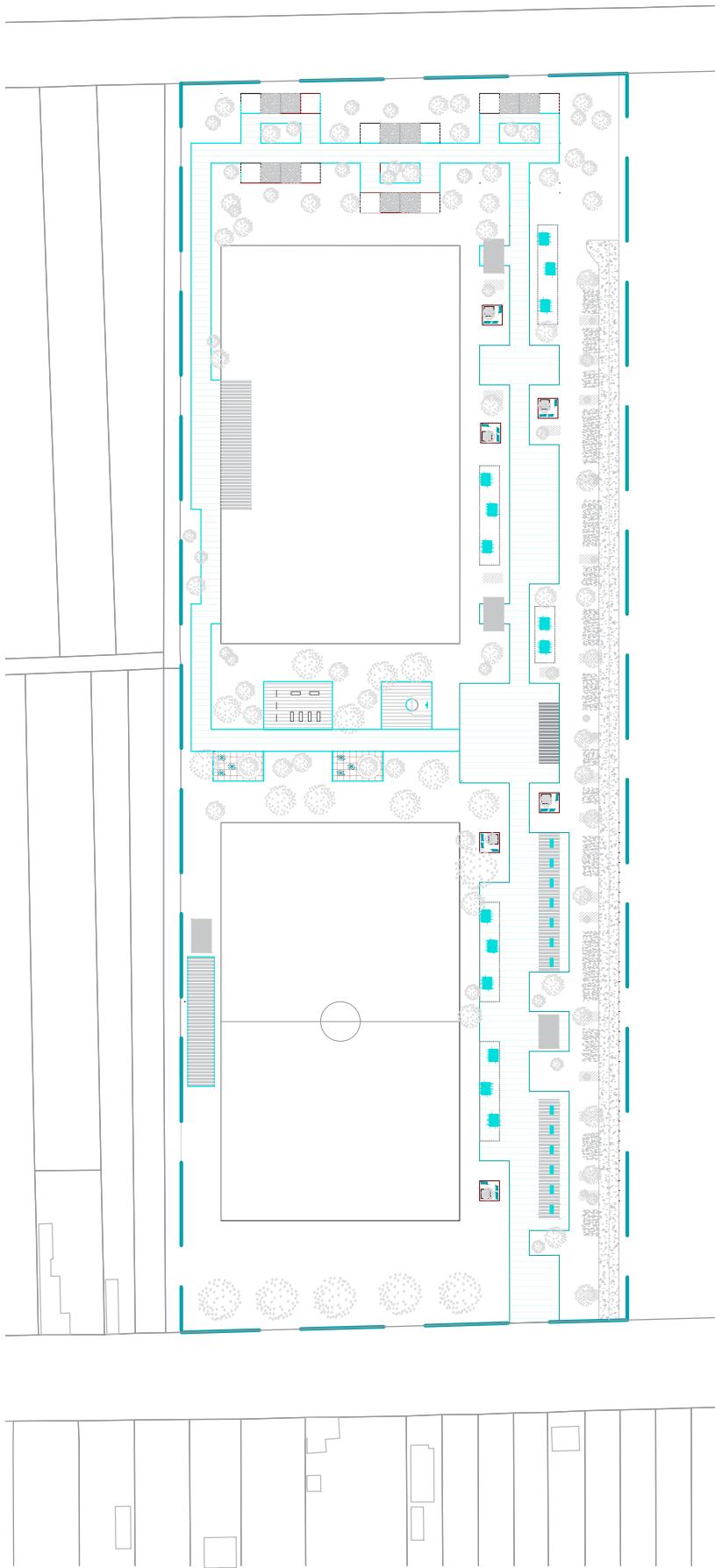
o d s u s t v o z e l e z n i c e
n e p o s t o j a n o s t b i c i k l i š t i c k i h s t a z a
s t a l n i p a d b r o j a s t a n o v n i k a
i s e l j a v a n j e s t a n o v n i k a
n e g a t i v n i p r i r a s t s t a n o v n i š t v a
n e d o s t a t a k k u l t u r n i h i d r u š t v e n i h s a d r ž a j a
n e d o s t a t a k j a v n i h z e l e n i h p o v r ſ i n a
S L A B O S T I

P R I L I K E
potencijal za razvoj seoskog turizma
planiranje javne zelene površine
prostor za gradnju javnih
kulturnih/društvenih objekata
jačanje poljoprivredne
bližina većih naselja

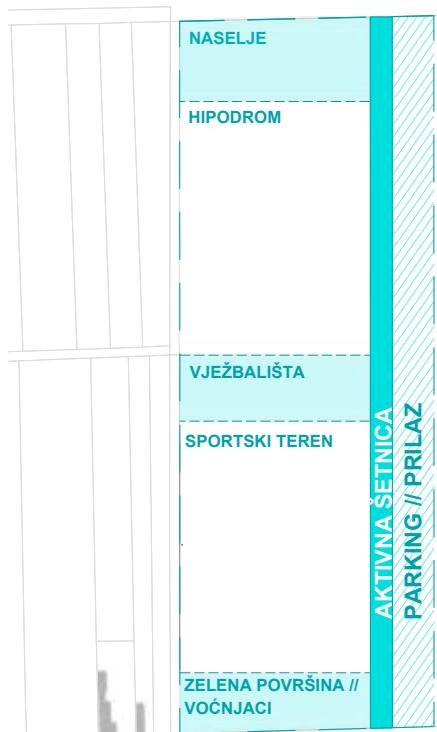
70

P R I J E T N J E
demografsko odumiranje
nedostatno razvijen sustav javnog prijevoza
bližina većih gradova kao razlog
i s e l j a v a n j a

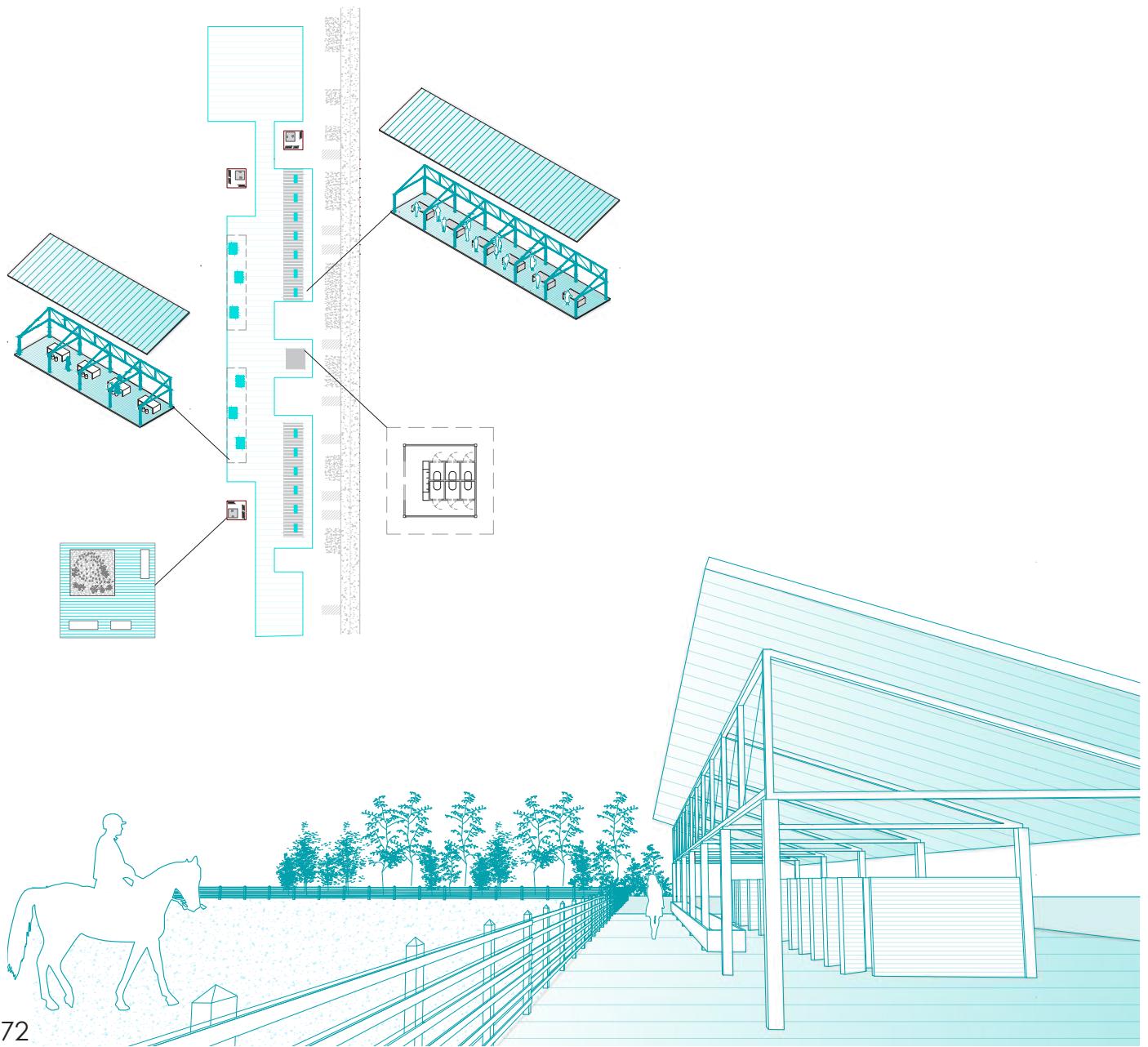
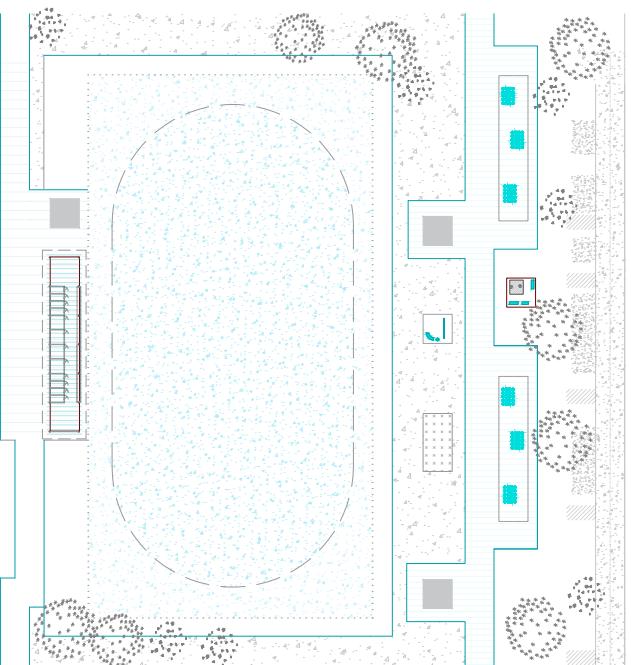
Tlocrtna organizacija

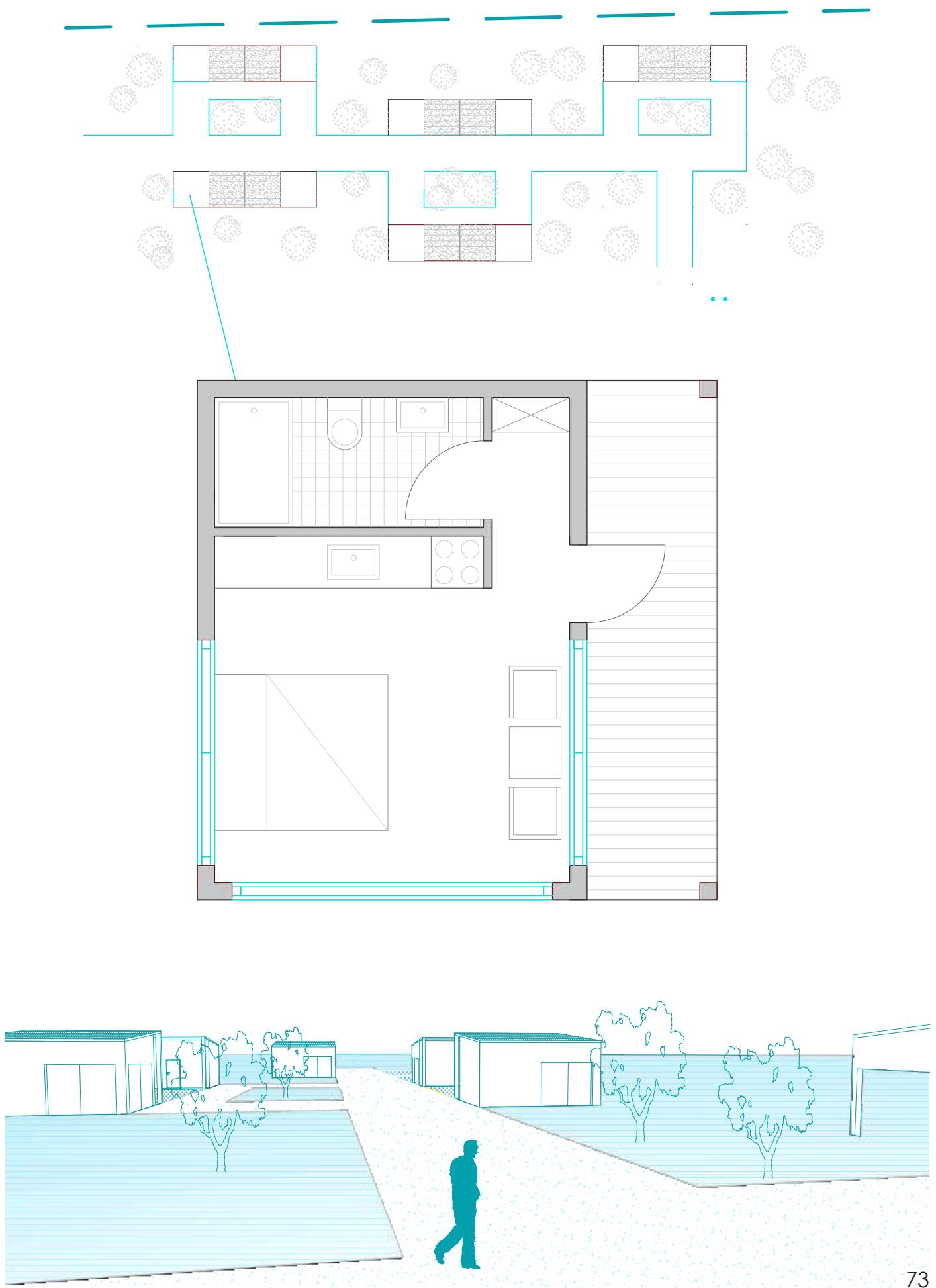
Koncept

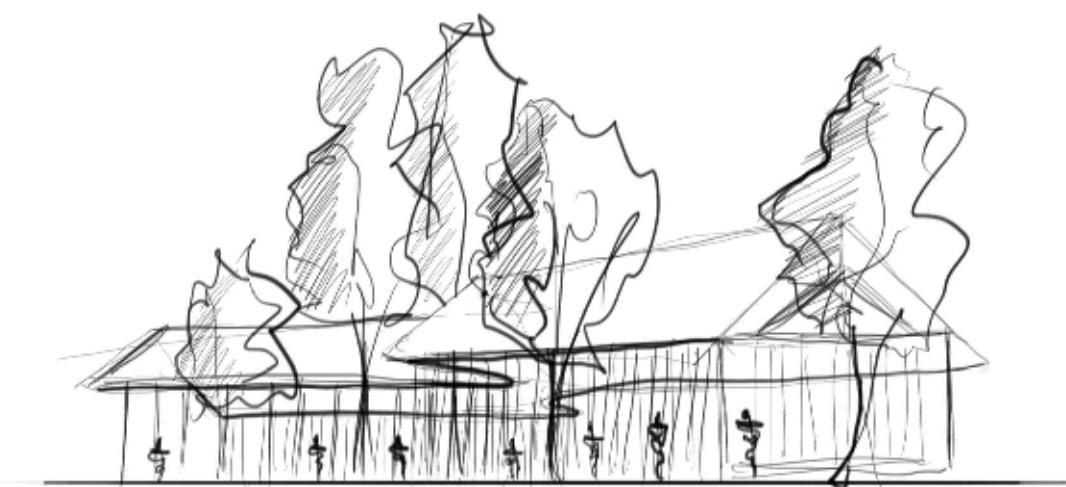
Prostor sajma

Kućice za odmor

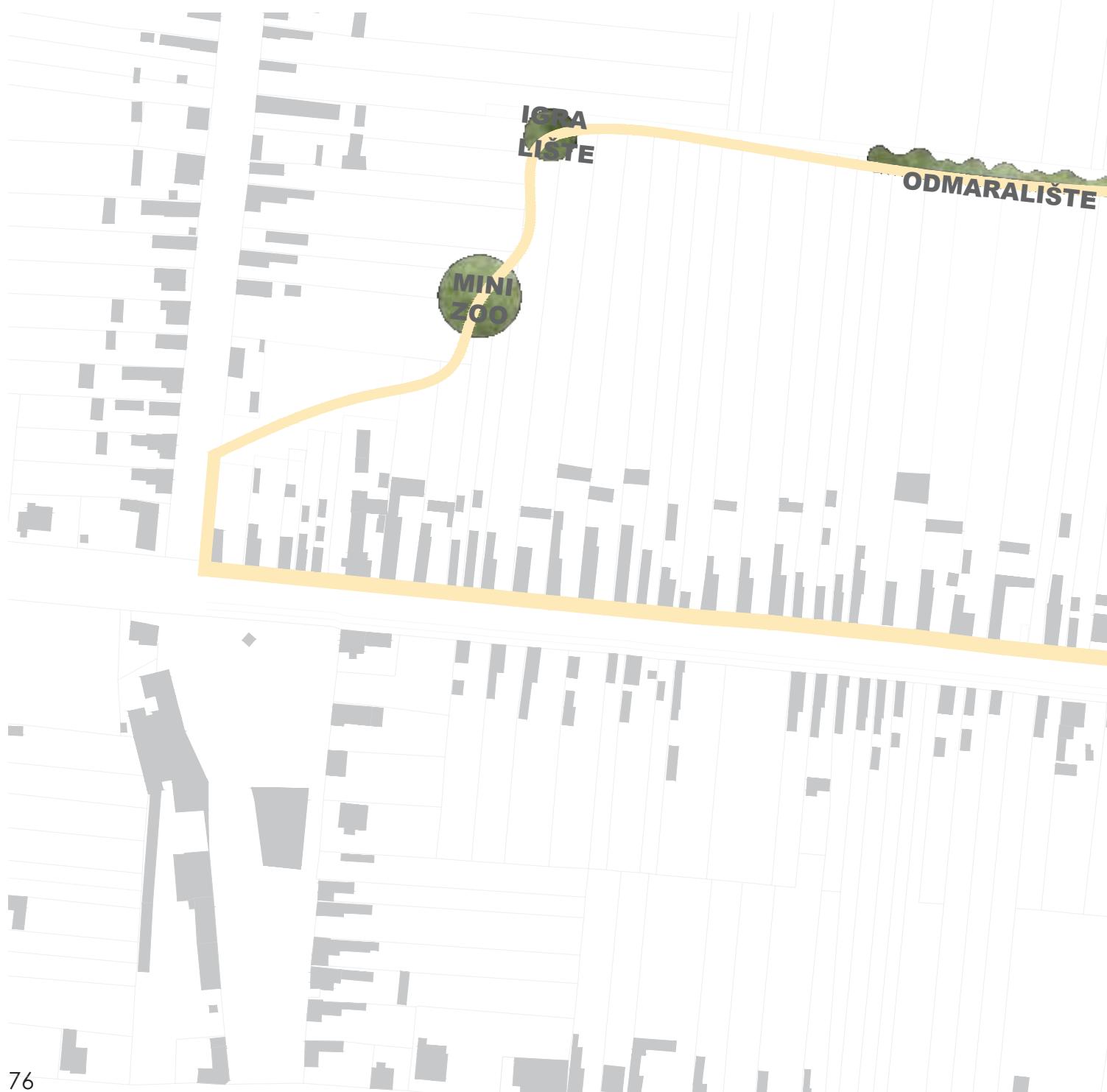
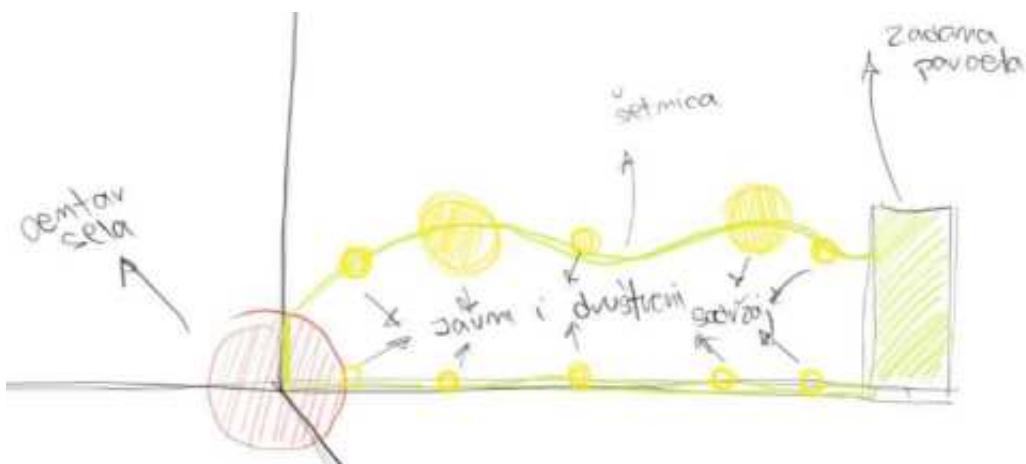

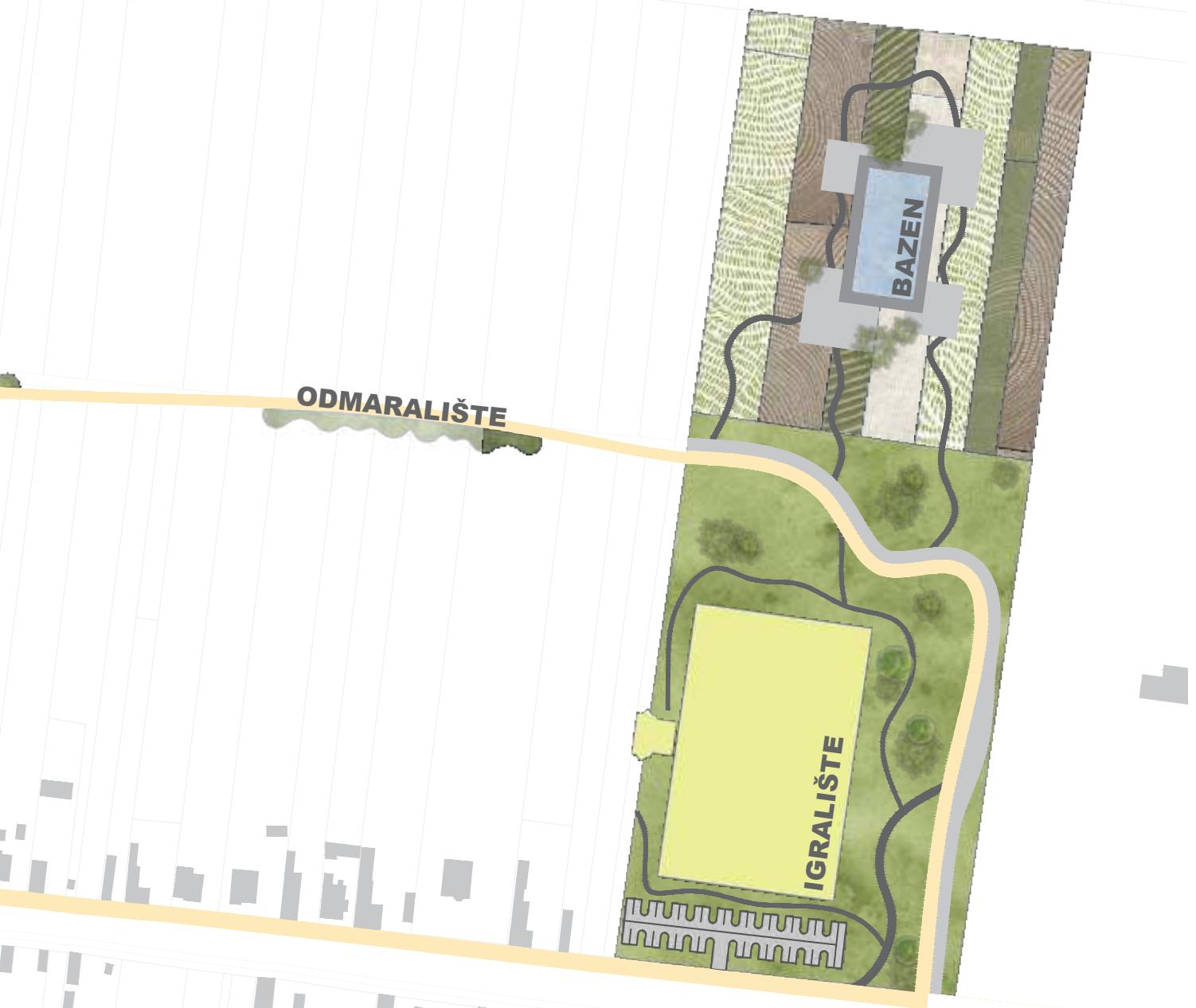
Nina Aliaj
Sven Fuis
David Hanžek

promenade

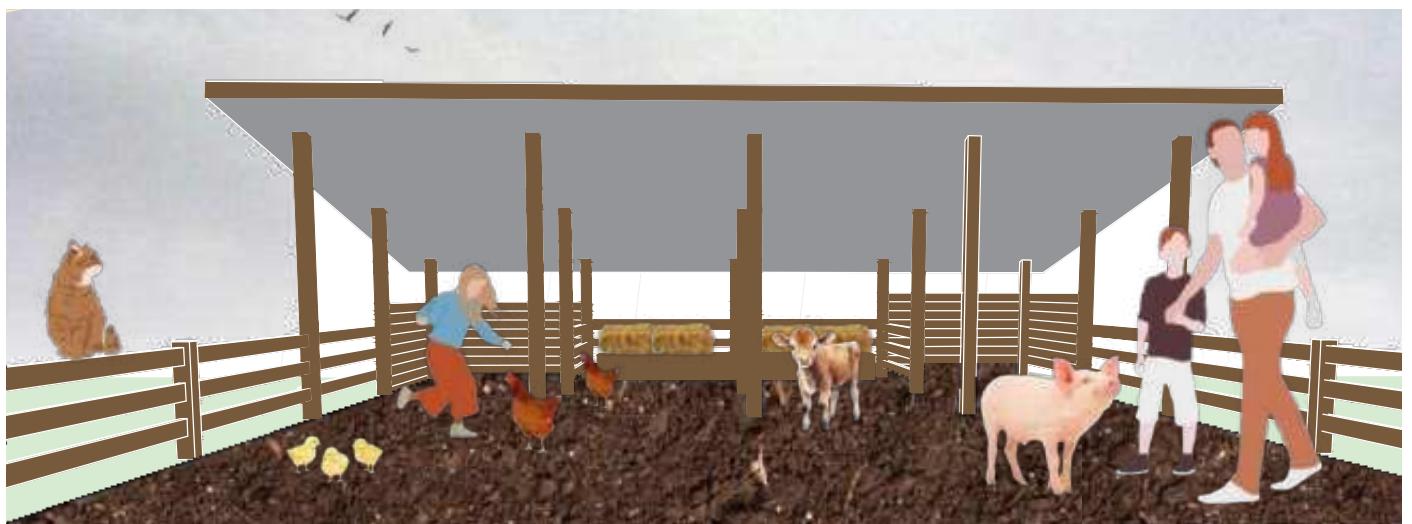
Koncept

Idejno rješenje parcele

**Nika Grgić
Iva Knežević
Vedran Korenj
Lara Kostanjčar**

STRENGTHS

autentičnost
fleksibilnost prostora
poljoprivredni potencijal
tradicionalni običaji i kultura
miran način života
blizina većih gradova
zajednica
pitka voda (bunari)
lokalni proizvodi (lješnjaci, smokve)

WEAKNESSES

starje stanovništvo
prometna povezanost s većim gradovima
manjak radnih mesta
nedostatak obrazovnih i zdravstvenih ustanova
napuštene kuće
javni sadržaji
iskorišćavanje resursa
biciklističke staze

BROĐANCI

OPPORTUNITIES

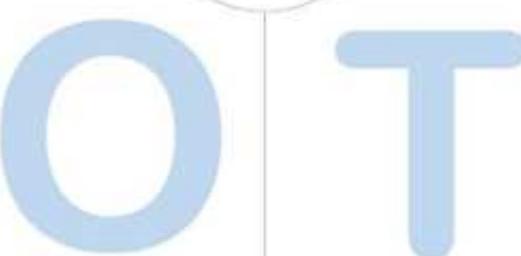
razvoj lokalne kulture
ulaganje u obnovljive izvore energije
modernizacija infrastrukture
agroturizam
lokalna proizvodnja
povezivanje biciklističkih staza okolnih sela
smještaji
aktivacija lokacije kroz cijelu godinu

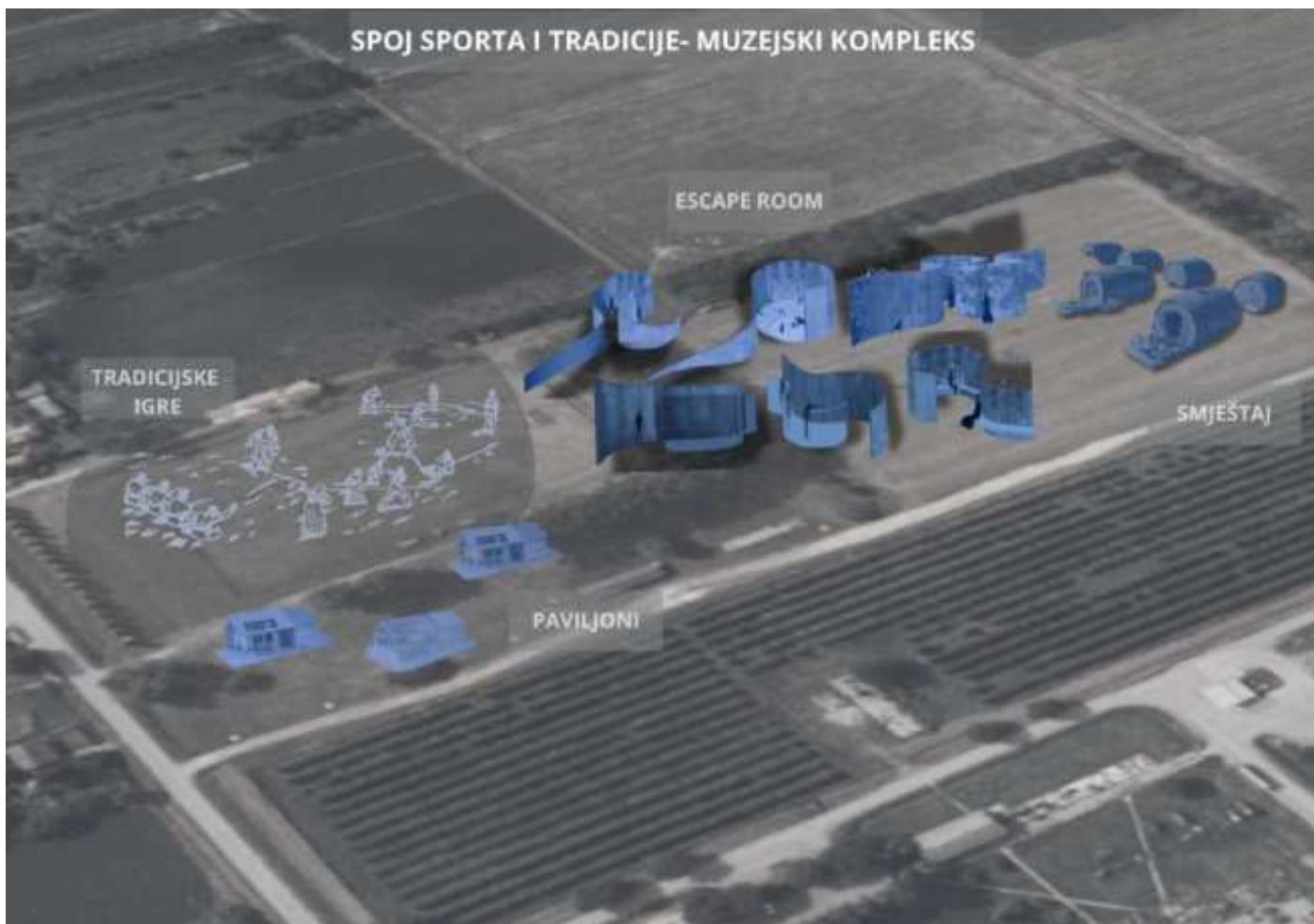
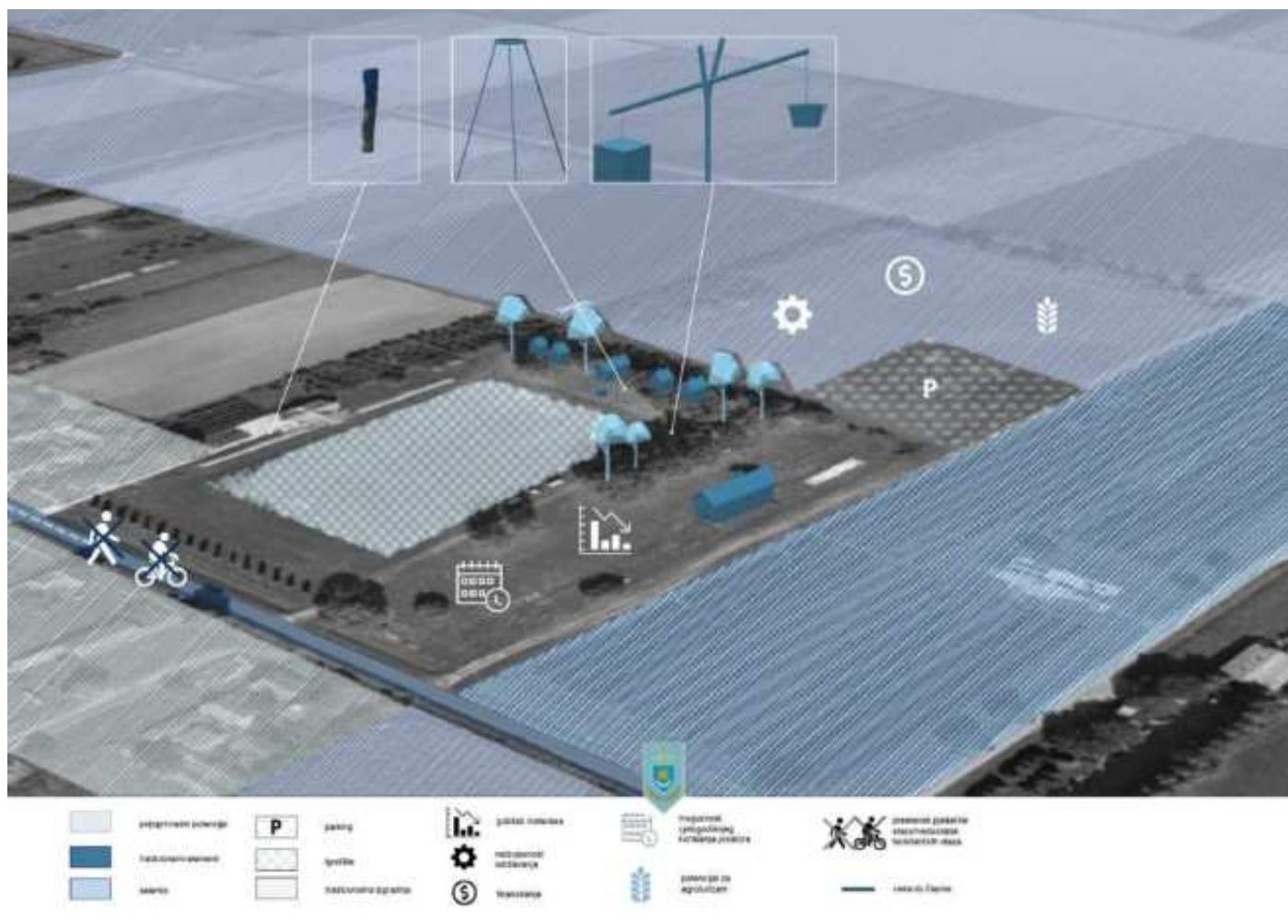
THREATS

depopulacija stanovništva
odljev obrazovane radne snage
smrtnost veća od rodnosti
gubitak autohtonosti
napuštena infrastruktura
financiranje olimpijade
gubitak interesa

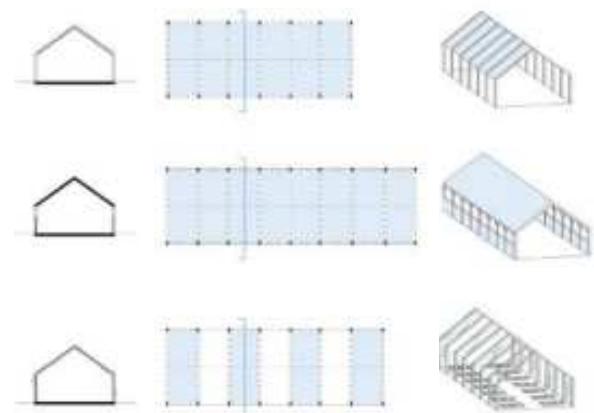

BROĐANCI

Zakjučak

Tradicijski sportovi i igre, kada se sagledavaju kao nematerijalna kulturna baština, onda su u nadležnosti uprave za kulturu. Kada se povezuju sa sportskom-rekreacijom, u nadležnosti su sporta ali gotovo se ne povezuju s urbanizmom i arhitekturom iako su za aktiviranje kulturne baštine ključne vrijednosti prostora u kojoj se ona nalazi.

Osim što tradicijski sportovi i igre predstavljaju specifičnu kulturnu baštinu određenog područja, s potencijalom da postanu prvorazredna turistička atrakcija, njihovo očuvanje i razvoj zahtijevaju interdisciplinarni pristup. To uključuje obrazovanje i aktivno sudjelovanje stručnjaka iz različitih područja – među njima i arhitekata – kao i uključivanje lokalne zajednice.

Studentski radovi studenata treće godine preddiplomskog studija Arhitekture i urbanizma na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek, pokazali su da selo i njegova baština, usmjerena na ruralni prostor te tradicijske sportove i igre, mogu biti predmet interesa mladih. Međutim, njihovo prepoznavanje, valorizacija, očuvanje, prezentacija i osvremenjivanje zahtijevaju interdisciplinaran pristup na više razina.

Studenti su, uz analizu prostornog aspekta sela (demografija, promet, poljoprivreda, gospodarstvo itd.), istraživali povezanost tradicijskih sportova i igara s lokalnom materijalnom i nematerijalnom baštinom, poput poljoprivredne proizvodnje, tradicijske gradnje i rukotvorina. Istovremeno su nudili inovativna rješenja za njihovu integraciju u suvremeni kontekst. Većina studenata arhitekture po prvi je put imala priliku upoznati se s tradicijskim sportovima i igrami te kroz proces obrazovanja osmisliti suvremene prijedloge za njihovu revitalizaciju – time su zapravo doprinijeli aktivaciji kulturne baštine u pravom smislu te riječi. Njihovi radovi pokazuju kako se baština može ne samo očuvati već i živjeti.

Conclusion

When traditional sports and games are considered as intangible cultural heritage, they fall under the jurisdiction of cultural management. When connected to sports and recreation, they are under the jurisdiction of sports. Still, they are rarely associated with urbanism and architecture, even though space is crucial for activating cultural heritage.

In addition to representing the specific cultural heritage of a given area with the potential to become a top-tier tourist attraction, the preservation and development of traditional sports and games require an interdisciplinary approach. This includes the education and active involvement of experts from various fields—among them, architects—and the inclusion of the local community.

The student projects of third-year undergraduate students in Architecture and Urbanism at the Faculty of Civil Engineering and Architecture in Osijek have shown that the village and its heritage, focused on rural spaces and traditional sports and games, can interest young people. However, their recognition, valorisation, preservation, presentation, and modernisation require an interdisciplinary approach at multiple levels.

In addition to analysing the spatial aspects of the village (demographics, traffic, agriculture, economy, etc.), students explored the connection between traditional sports and games and local material and intangible heritage, such as agricultural production, traditional architecture, and handicrafts. At the same time, they offered innovative solutions for their integration into the contemporary context. Most architecture students had the opportunity to learn about traditional sports and games for the first time and, through the educational process, create contemporary proposals for their revitalisation—thus contributing to the activation of cultural heritage in the true sense. Their work shows how heritage can be preserved and live on.

